

Sufinancira
Europska unija

EUROPSKA UNIJA

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Sufinancira i provodi
Vijeće Europe

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo pravosuđa, uprave i
digitalne transformacije

Gradimo Europu
za djecu i s djecom

**Izvešće o postupcima i protokolima koji podupiru međuresorni
sporazum između tijela Republike Hrvatske nadležnih za
uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj**

**Sažetak inicijalnih konzultacija za izradu nacrtu međuresornog
sporazuma za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj**

**Drugi nacrt Memoranduma o razumijevanju za uspostavljanje
Barnahus modela u Hrvatskoj**

Izvešće pripremila:

Ivana Celio Cega, nezavisna stručnjakinja za ljudska prava
28. ožujka 2025.

Zajednički projekt Europske unije i Vijeća Europe „Uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj” 23HR02

Projekt sufinancira Europska unija iz Instrumenta za tehničku potporu, a sufinancira ga i provodi Vijeće Europe u suradnji s Radnom skupinom za reforme i ulaganja Europske komisije (SG REFORM).

Izvješće o postupcima i protokolima koji podupiru međuresorni sporazum između tijela Republike Hrvatske nadležnih za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj, Sažetak inicijalnih konzultacija za izradu nacrtu međuresornog sporazuma za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj i drugi nacrt Memoranduma o razumijevanju za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj pripremljeni su u okviru Rezultata 5 – Izvješća o postupcima i protokolima koji podupiru međuresorni sporazum ministarstava i drugih dionika za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj u okviru zajedničkog projekta Europske unije i Vijeća Europe „*Uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj*“. Kako bi se proizveo taj rezultat, predviđeno je da se razviju postupci i protokoli za potporu međuresorne suradnje uz pomoć tima nacionalnih stručnjaka (konzultanata) i relevantnih tijela, uz konzultacije s dionicima radi prikupljanja informacija i usvajanje predloženih izmjena i stručni osvrt jednog ili više međunarodnih stručnjaka (konzultanata) (ovisno o temi / polju stručnosti).

Izjava o odricanju odgovornosti

Navedeni dokumenti pripremljeni su uz pomoć sredstava zajedničkog programa Europske unije i Vijeća Europe. Njihov sadržaj isključiva je odgovornost autora. Stavovi izraženi ovdje ni na koji se način ne mogu smatrati službenim stavom Europske unije ili Vijeća Europe.

Sadržaj

<i>Izvješće o postupcima i protokolima koji podupiru međuresorni sporazum između tijela Republike Hrvatske nadležnih za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj.....</i>	<i>4</i>
<i>Sažetak inicijalnih konzultacija za izradu nacrtu međuresornog sporazuma za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj</i>	<i>23</i>
<i>Drugi nacrt Memoranduma o razumijevanju za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj.....</i>	<i>26</i>

Izvješće o postupcima i protokolima koji podupiru međuresorni sporazum između tijela Republike Hrvatske nadležnih za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj

1. Uvod

Izvješće se temelji na Mapiranju i istraživanju međunarodnih standarda i načela, kao i postojećeg hrvatskog zakonodavstva relevantnog za stručnjake koji postupaju u slučajevima djece žrtava seksualnog nasilja i zlostavljanja ([puna verzija na hrvatskom](#) / [sažetak na engleskom](#)) i [Analizi pravnog, strateškog i institucionalnog okvira zaštite djece i postupanja u slučajevima nasilja nad djecom, uključujući seksualno nasilje u Hrvatskoj](#), koja, između ostalog, uključuje identifikaciju relevantnih dionika, njihovih kompetencija i postojećih modaliteta suradnje relevantnih za pripremu međuresornog sporazuma između hrvatskih tijela nadležnih za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj. Izvješće je dopunjeno nalazima iz usporednih rješenja identificiranih u drugim članicama Vijeća Europe i Europske unije, prvenstveno u publikaciji Vijeća Europe: [„Barnahus: a European journey. Mapping study on multidisciplinary and interagency child-friendly justice models responding to violence against children in Council of Europe member states“](#) te intervjuima i pisanim prilogima pet država koje već koriste Barnahus model.

2. Trenutačna pravna osnova za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj i međuresorni sporazum

Vlada Republike Hrvatske predviđa uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj u „*Nacionalnom planu za suzbijanje seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja za razdoblje do 2027. godine*“ koji je izradilo Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Pripadajućim provedbenim dokumentom „*Akcijski plan za suzbijanje seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja za razdoblje do 2024. godine*“ predviđen je, između ostalog, Posebni cilj 2 – Unaprjeđenje skrbi i osiguranje dostupnosti usluga podrške žrtvama seksualnih delikata, Mjera 6 – Uspostava Dječje kuće, po modelu Barnahus, kao interdisciplinarnog i međusektorskog centra za djecu žrtve i svjedoke.

Svrha Mjere 6 je osigurati pružanje liječničkih pregleda, forenzičkih intervjuja i terapijskih usluga djetetu u sigurnom prostoru kako bi se spriječila ponovna traumatizacija, pružila potpora obitelji i osiguralo koordinirano djelovanje relevantnih dionika prije i tijekom kaznenog postupka. Provedba navedene Mjere predviđena je sljedećim pokazateljima rezultata: (1) izradom analize uspostavljanje Dječje kuće po modelu Barnahus; (2) uspostava pravnog okvira za početak rada; (3) uspostava administrativnih kapaciteta za implementaciju Barnahus modela te s tim u svezi osiguranja potrebnih edukacija; (4) izrada komunikacijske strategije za potrebe uspostave Barnahusa radi podizanja svijesti u općoj i stručnoj javnosti o štetnosti spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djece. Ove aktivnosti trebale bi biti dovršene u 4. tromjesečju 2024. (krajem 2024.). Osim toga, Ministarstvo pravosuđa, javne uprave i digitalne transformacije predviđeno je kao nadležno tijelo za postizanje pokazatelja rezultata, uključujući financijski aspekt.

Prema informacijama koje je dostavilo Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležno tijelo koje nadzire provedbu navedenog Nacionalnog i Akcijskog plana, jedan je od četiriju predviđena pokazatelja rezultata (izrada analize) dovršen, dok se očekuje ostvarenje preostalih triju. Osim toga, navedeno Ministarstvo naznačilo je da će Akcijski plan za razdoblje između 2025. i 2027. biti pripremljen početkom 2025. godine.

Kada je riječ o uspostavljanju pravnog okvira za početak rada Barnahusa, koje je navedeno kao pokazatelj uspješnosti br. 4 u Akcijskom planu i predviđeno rezultatima projekta, planira se priprema međuresornog sporazuma kao pravnog dokumenta kojim se pokazuje volja relevantnih hrvatskih dionika na visokoj razini za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj. Međuresorni sporazum predstavljat će prvi zajednički pravni dokument hrvatskih vlasti na njihovu putu uspostavljanja Barnahusa na nacionalnoj razini.

3. Primjenjivi nacionalni sporazumi o suradnji

Najrelevantniji sporazum o suradnji potpisan između Ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa i drugih tijela koji se primjenjuje u predmetnoj stvari, a odnosi se na zaštitu ljudskih prava, jest Sporazum o međuresornoj suradnji u području sprječavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Potpisali su ga 2018. godine u prisutnosti premijera Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalne politike te Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Njegov sadržaj ponajprije uključuje potrebu za zaštitom ljudskih prava, svrhu Sporazuma, izraženu predanost relevantnih dionika zajedničkom djelovanju i sveobuhvatnu zaštitu žrtava, multidisciplinarnu edukaciju, uključujući i s nevladinim organizacijama. Njime su određeni relevantni dionici i propisan je način međuresorne suradnje.

4. Postojeći nacionalni podzakonski akti o zaštiti djece od seksualnog zlostavljanja

Kako bi se lakše identificirali dionici Međuresornog sporazuma, opseg njihovih nadležnosti i obveza, način suradnje i primjenjivi nadležni postupci za zaštitu djece od seksualnog zlostavljanja, istraženi su sljedeći postojeći nacionalni podzakonski akti koji propisuju kodekse ponašanja relevantnih dionika u slučajevima zlostavljanja djece:

- Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (usvojen na sjednici Vlade 7. listopada 2023.),
- Protokol o postupanju u slučajevima zlostavljanja i zanemarivanja djeteta (usvojen na sjednici Vlade 13. studenoga 2014.),
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (usvojen na sjednici Vlade 19. lipnja 2019.),
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (usvojen na sjednici Vlade 15. travnja 2024.),
- Protokol za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima,
- Pravilnik o načinu postupanja policijskih službenika (Narodne novine br. 20/22),
- Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (Narodne novine br. 132/2013),
- Pravilnik o radu stručnih suradnika izvanpravne struke na poslovima delinkvencije mladih i kaznenopravne zaštite djece u državnim odvjetništvima i na sudovima (Narodne novine br. 22/13),
- Pravilnik o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve (Narodne novine br. 106/2017).

Najznačajniji nalazi sažeti su u nastavku.

Uvodna napomena: Protokol o postupanju u slučaju seksualnog zlostavljanja posebni je podzakonski akt kojim su identificirani relevantni dionici u slučajevima seksualnog zlostavljanja djece, uređeni njihovi kodeksi ponašanja i obveze, kao i modaliteti suradnje prije, tijekom i nakon kaznenog postupka. U drugim protokolima propisuju se modaliteti suradnje u drugim vrstama slučajeva zlostavljanja djece. Ovo izvješće stoga je usredotočeno na međuresornu suradnju propisanu u Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog zlostavljanja i dopunjeno je drugim podzakonskim aktima gdje je to potrebno.

Ključna načela ponašanja: (i) zaštita najboljeg interesa djeteta; (ii) sprječavanje ponovne traumatizacije; (iii) sprječavanje nepotrebnih odgoda u prikupljanju dokaza i vođenju kaznenog postupka; (iv) osiguravanje dokazne valjanosti prikupljenih dokaza; (v) pružanje potrebne podrške i suosjećanja djetetu i članovima obitelji koji nisu počinili kazneno djelo, uključujući terapiju i savjetovanje; (vi) osiguravanje standardiziranih operativnih postupaka i koordiniranog djelovanja; (viii) doprinos brzom privođenju počinitelja pravdi.

Postupanje u slučajevima seksualnog zlostavljanja djece: Zaštita državnih tijela zahtijeva se od prve informacije o nasilju od strane djeteta ili drugih osoba, kao i stručnjaka koji rade u: vrtićima, školama, službama socijalne skrbi, zdravstvenim službama, policiji, državnim odvjetništvima. To znači da će postojati potreba za zaštitom djeteta čak i prije pokretanja kaznenog postupka ako su početne informacije pribavili vrtići, škole, službe socijalne skrbi i zdravstvene zaštite koje imaju obvezu prijaviti ih policiji. Po podnesenoj kaznenoj prijavi, nadležna tijela provode kriminalističko istraživanje, izvid ili istragu, ovisno o vrsti kaznenog djela i prikupljenim dokazima. U predraspravnoj fazi kaznenog postupka dijete može biti ispitano, može se obaviti liječnički pregled, a službe socijalne skrbi mogu pružiti potrebnu podršku. Nakon potvrđivanja optužnice počinje raspravna faza kaznenog postupka tijekom koje se može obaviti dodatni intervju i nastaviti s pružanjem usluga socijalne skrbi. Nakon donošenja sudske odluke postoji mogućnost ponovnog saslušanja ako je naložen ponovni postupak, a službe socijalne skrbi mogu nastaviti pružati svoje usluge.

Identifikacija relevantnih dionika koji se bave slučajevima seksualnog zlostavljanja djece: stručnjaci iz vrtića i škola (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih), službe socijalne skrbi (Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne skrbi), zdravstvene službe (Ministarstvo zdravstva), policija (Ministarstvo unutarnjih poslova i Ravnateljstvo policije), državno odvjetništvo (Državno odvjetništvo Republike Hrvatske), stručni suradnici izvanpravne struke na poslovima delinkvencije mladih i kaznenopravne zaštite djece na sudovima koji provode forenzičke intervjuje („stručni suradnici“; Ministarstvo pravosuđa, javne uprave i digitalne transformacije), sudovi (Vrhovni sud Republike Hrvatske), odvjetnici (Hrvatska odvjetnička komora).

Opća obveza relevantnih dionika: prilikom prijavljivanja seksualnog zlostavljanja svi relevantni dionici dužni su osigurati odgovarajuću i pravovremenu zaštitu žrtve te učinkovit kazneni progon počinitelja. Odgojno-obrazovne ustanove dužne su uvesti interne propise o postupcima za rješavanje slučajeva seksualnog zlostavljanja koji uključuju prijavljivanje, pružanje podrške žrtvi i pokretanje disciplinskog postupka ako postoji sumnja da je zaposlenik takve ustanove počinio seksualno zlostavljanje.

Opseg pruženih informacija: (i) *zdravstvene ustanove:* prije obavljanja zdravstvenog pregleda liječnik specijalist dužan je usmeno i pisano objasniti djetetu opseg i razloge pregleda. Dijete žrtva ima pravo odbiti liječnički pregled. Pristanak i odbijanje upisuju se u za to predviđen Obrazac pristanka. Dijete ima pravo birati hoće li pregled provoditi specijalist ženskog ili muškog spola, ako su na licu mjesta dostupni specijalisti obaju spolova; (ii) *službe socijalne skrbi:* socijalni radnik

Hrvatskog zavoda za socijalni rad dužan je upoznati žrtvu s pravima zajamčenim u sustavu socijalne skrbi, s pravom na novčanu naknadu, s pravom na besplatnu pravnu pomoć, s pravom na zdravstvene usluge i sa specijaliziranim službama za podršku žrtvama; (iii) *odgojno-obrazovne ustanove*: stručnjaci moraju obavijestiti dijete o predviđenim aktivnostima na način prilagođen djetetu i o pravu na traženje savjetovanja; (iv) *policija, državni odvjetnici i suci*: djetetu se moraju pružiti relevantne informacije i objasniti aktivnosti koje će se provoditi na način prilagođen djetetu.

Obveza svjedočenja: Djelatnici zdravstvene skrbi, socijalne skrbi i odgojno-obrazovnih ustanova obvezni su svjedočiti u kaznenim postupcima koji se odnose na slučajeve seksualnog zlostavljanja djece i ne mogu se odreći tog prava kao svjedoci.

Međuresorna suradnja:

- (i) *Pružanje zdravstvenih usluga:* Ako je dijete žrtva primljeno u zdravstvenu ustanovu bez prisutnosti policije i skrbnika, zdravstveni djelatnici dužni su odmah pozvati policiju i prijaviti slučaj seksualnog zlostavljanja te o tome obavijestiti skrbnika, osim ako je skrbnik osumnjičen za počinjenje seksualnog zlostavljanja. U tom će slučaju zdravstveni djelatnici kontaktirati nadležnu ispostavu Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Zdravstvenom pregledu djeteta koji obavlja viši specijalist – pedijatar, a po mogućnosti dva, može prisustvovati skrbnik ili osoba od povjerenja. Ako pedijatar s potrebnim stručnim znanjem za liječnički pregled nije dostupan, dijete će pregledati liječnik specijalist s potrebnim znanjem o zdravstvenom problemu. Osim toga, djetetu se mora osigurati terapijski tretman. Zdravstvena ustanova dužna je državnom odvjetniku za mladež, na njegov zahtjev, odmah dostaviti potrebnu medicinsku dokumentaciju. Moraju omogućiti policiji da provede kriminalističko istraživanje bez uplitanja. Zdravstvena ustanova mora imenovati koordinatora za slučajeve seksualnog nasilja.
- (ii) *Pružanje usluga socijalne skrbi:* Ako je informacija o seksualnom zlostavljanju djeteta primarno došla do socijalnog radnika Hrvatskog zavoda za socijalni rad, taj je socijalni radnik dužan odmah prijaviti zlostavljanje policiji, bez obzira na to jesu li zlostavljanje već prijavili drugi, te koordiniranim odgovorom s policijom promptno uspostaviti kontakt s djetetom i skrbnikom (osim ako ne postoji sukob interesa djeteta i skrbnika) radi poduzimanja hitnih mjera za zaustavljanje zlostavljanja i pružanje zaštite djetetu. Osim toga, stručni tim Zavoda dužan je u najkraćem roku pripremiti Specifičnu procjenu djeteta uzimajući u obzir djetetove potrebe i obiteljsku situaciju koja je popraćena psihološkom procjenom djeteta. Na temelju te procjene stručni tim predlaže mjere zaštite djeteta žrtve i druge djece u obitelji, ako postoje. Ako se sumnja da je skrbnik počinio seksualno zlostavljanje, stručni će tim odmah procijeniti obiteljsku situaciju i izdvojiti dijete iz obitelji te mu osigurati alternativnu skrb i smještaj. U slučaju sukoba interesa djeteta i skrbnika, Zavod će imenovati posebnog skrbnika. Stručni će tim dijete uputiti na savjetovanje u skladu s njegovim potrebama. Socijalni radnik dužan je policiji, državnom odvjetniku za mladež i sudu, na njihov zahtjev, odmah dostaviti relevantnu dokumentaciju. Socijalni radnik u okviru svojih ovlasti može od zdravstvenih službi i odgojno-obrazovnih ustanova tražiti podatke za prilagodbu Specifične procjene djeteta tjelesnom i psihičkom stanju djeteta te obiteljskim prilikama. Socijalni radnik također može tražiti informacije od policije, državnog odvjetnika i suda o razvoju kaznenog postupka.
- (iii) *Pružanje usluga od strane odgojno-obrazovnih stručnjaka:* Kada odgojno-obrazovna ustanova dobije informaciju o seksualnom zlostavljanju djeteta, ravnatelj ili drugi nadležni djelatnici dužni su zlostavljanje prijaviti policiji ili državnom odvjetništvu te Hrvatskom zavodu za socijalni rad. Ako je osumnjičeni počinitelj zaposlenik odgojno-obrazovne

ustanove ili druge ustanove za zaštitu djece, nadležni djelatnik dužan je provesti disciplinske mjere. Također je dužan obavijestiti skrbnika, odnosno Zavod ako postoji sumnja da je skrbnik zlostavljač. U slučaju hitne medicinske pomoći, dužni su pratiti dijete do zdravstvene ustanove i čekati preporuku liječnika za daljnje postupanje. Ovi dionici također su dužni o zlostavljanju obavijestiti nadležno ministarstvo, nadležnog liječnika, pravobranitelja za djecu i pravobranitelja za osobe s invaliditetom (ako se radi o djetetu s teškoćama u razvoju) u roku od 7 dana od poduzimanja radnji u tom smislu. Ako odgojno-obrazovna ustanova odluči provesti razgovor s djetetom o zlostavljanju, taj se razgovor mora voditi na djetetu prilagođen način, omogućiti djetetu da slobodno opiše događaj bez navođenja.

- (iv) **Zajedničko djelovanje:** Zdravstvene i odgojno-obrazovne ustanove obvezne su surađivati s Hrvatskim zavodom za socijalni rad razmjenom relevantnih informacija za zaštitu djece imajući u vidu potrebu postupanja u skladu s načelima profesionalne etike. Zavod je također dužan državnom odvjetniku, policiji i sudu odmah dostaviti dokumentaciju potrebnu za odlučivanje u kaznenom postupku.
- (v) **Policijska tijela:** Kada je seksualno zlostavljanje djeteta prijavljeno policiji, policijski službenik za mladež dužan je odmah otpratiti dijete u zdravstvenu ustanovu radi pružanja potrebne medicinske pomoći. Što se tiče Hrvatskog zavoda za socijalni rad, policija će u roku od 24 sata obavijestiti nadležnu ispostavu o seksualnom zlostavljanju kako bi Zavod mogao procijeniti i pružiti potrebne usluge socijalne skrbi djetetu i njegovoj obitelji. Ako postoji sumnja na seksualno zlostavljanje od strane odgojno-obrazovnog djelatnika, policija će o tome obavijestiti školu/vrtić. Prije provođenja policijskog razgovora, policija će provesti individualnu procjenu djeteta u suradnji s drugim tijelima i organizacijama koje pružaju podršku djetetu, obično tražeći informacije od Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Tijekom provođenja kriminalističkog istraživanja, izvida ili radnji koje je naredio državni odvjetnik za mladež u okviru istrage, dužni su odmah obavijestiti državnog odvjetnika za mladež o svojim nalazima.
- (vi) **Tužiteljstvo:** Državni odvjetnik za mladež dužan je u roku od 24 sata izvijestiti nadležnu ispostavu Hrvatskog zavoda za socijalnu skrb o seksualnom zlostavljanju kako bi Zavod mogao procijeniti i pružiti potrebne usluge socijalne skrbi djetetu i njegovoj obitelji. U odgojno-obrazovnim ustanovama državni odvjetnik za mladež obavijestit će nadležnu školu / dječji vrtić o sumnji na zlostavljanje od strane djelatnika u toj odgojno-obrazovnoj ustanovi. Osim toga, državni odvjetnik za mladež ovlašten je zatražiti podatke od značenja za kazneni postupak od zdravstvenih ustanova, ustanova socijalne skrbi i odgojno-obrazovnih ustanova te drugih ustanova za zaštitu djece koje su one dužne dostaviti.
- (vii) **Pravosudna tijela:** Sud je dužan obavijestiti Hrvatski zavod za socijalni rad o slučaju seksualnog zlostavljanja te osigurati potrebnu podršku i pomoć djetetu tijekom postupka. Prije provođenja forenzičkog intervjua, sudac istrage za mladež mora provesti individualnu procjenu djeteta, obično uz stručnu pomoć stručnog suradnika koji kontaktira nadležnu podružnicu Hrvatskog zavoda za socijalni rad radi prikupljanja relevantnih podataka o dobrobiti djeteta i obiteljskoj situaciji. Mogu se konzultirati i druga tijela i organizacije koje pružaju podršku žrtvama. Stručni suradnik olakšava provođenje forenzičkog intervjua pripremom djeteta i preoblikovanjem postavljenog pitanja na način prilagođen djetetu. Svi relevantni dionici obvezni su surađivati sa sudom.

5. Identificirane stranke Međuresornog sporazuma

Sljedeći nacionalni dionici koji rade na slučajevima seksualnog zlostavljanja djece identificirani su kao predložene stranke Međuresornog sporazuma.

SREDIŠNJE OPERATIVNO TIJELO	➤ Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije <i>Nadležnosti:</i> Provedba Barnahus modela u Hrvatskoj provodit će se pod okriljem navedenog Ministarstva kao središnjeg tijela nadležnog za uspostavljanje i funkcioniranje Barnahusa.
SUDBENA VLAST	➤ Vrhovni sud Republike Hrvatske <i>Nadležnosti:</i> Imenuje suce za mladež nadležne za vođenje kaznenih postupaka u vezi sa seksualnim zlostavljanjem djece na općinskom i županijskom sudu, Visokom kaznenom sudu, kao i na samom Vrhovnom sudu.
TUŽITELJSTVO	➤ Državno odvjetništvo Republike Hrvatske <i>Nadležnosti:</i> Imenuje državne odvjetnike za mladež s ovlastima procesuiranja slučajeva seksualnog zlostavljanja djece. Osim toga, provode istraživanja i istragu zbog sumnje na seksualno zlostavljanje djeteta u predraspravnoj fazi kaznenog postupka, odlučuju o podizanju optužnice protiv okrivljenika, zastupaju optužbu u raspravnoj fazi i nadležni su za podnošenje pravnih lijekova.
POLICIJA	➤ Ministarstvo unutarnjih poslova i Ravnateljstvo policije <i>Nadležnosti:</i> U okviru Ravnateljstva policije, policijski službenici za mladež ovlašteni su za provođenje istražnih radnji u vezi sa slučajevima seksualnog zlostavljanja djece te za poduzimanje mjera zaštite prema djetetu žrtvi seksualnog zlostavljanja u predraspravnom stadiju kaznenog postupka. Koraci i mjere koje provode uključuju otklanjanje neposredne opasnosti, osiguravanje hitne medicinske skrbi, provođenje individualne procjene potreba zaštite djeteta žrtve, prikupljanje relevantnih informacija te ispitivanje djeteta žrtve ili svjedoka seksualnog zlostavljanja. Na temelju dokaznog materijala koji je prikupila policija, državni odvjetnik za mladež odlučuje o kaznenom progonu. Ravnateljstvo policije formalno je pod Ministarstvom unutarnjih poslova koje nadzire njegov zakonit rad.
STRUČNI SURADNICI	➤ Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije <i>Nadležnosti:</i> Stručni suradnici pripremaju dijete za forenzički intervju, oblikuju pitanja tijekom forenzičkog intervjua koja djetetu postavlja sudac istrage za mladež na način prilagođen djetetu i provode procjenu djeteta kako bi utvrdili potrebu za dodatnim intervjuom.
SOCIJALNA SKRB	➤ Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike i Hrvatski zavod za socijalni rad <i>Nadležnosti:</i> Hrvatski zavod za socijalni rad koji djeluje pod okriljem navedenog Ministarstva nadležan je za pružanje zaštite i podrške djeci žrtvama seksualnog zlostavljanja na nacionalnoj razini putem svojih ispostava te pružanje nadležnim tijelima podataka potrebnih za vođenje relevantnih kaznenih postupaka u vezi s tim. Konkretno, u slučajevima seksualnog zlostavljanja djeteta provode individualnu procjenu potreba djeteta i njegove obitelji kako bi odlučili o vrsti odgovarajućih socijalnih usluga i mjera. Te usluge i mjere sastoje se od

	osiguravanja savjetodavne i psihosocijalne podrške djetetu, imenovanja posebnog skrbnika djetetu u slučaju sukoba interesa sa skrbnikom, izdvajanja djeteta iz obitelji ako je roditelj osumnjičen za seksualno zlostavljanje.
ZDRAVSTVENA SKRB	➤ Ministarstvo zdravstva <i>Nadležnosti:</i> Nadležno je za osiguravanje pružanja potrebne medicinske pomoći djetetu žrtvi obavljanjem odgovarajućih liječničkih pregleda pedijataru, ginekologu i urologu te propisivanjem liječenja. Osim toga, osiguravaju psihološku terapiju djetetu. Medicinska pomoć trenutačno se pruža samo u zdravstvenim ustanovama (klinike, bolnice i domovi zdravlja).
ODGOJNO-OBRAZOVNI SUSTAV	➤ Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih <i>Nadležnosti:</i> Nadležno je za osiguravanje nacionalnog odgojno-obrazovnog sustava bez nasilja uvođenjem potrebnog kodeksa ponašanja u slučajevima seksualnog zlostavljanja djece. Osim toga, u mnogim slučajevima, prvo otkrivanje informacija o seksualnom zlostavljanju djece događa se stručnjacima u vrtićima ili školama.
EDUKACIJE	➤ Pravosudna akademija, Policijska akademija, Akademija socijalne skrbi, Hrvatska odvjetnička komora <i>Nadležnosti:</i> Pravosudna akademija nadležna je za pružanje ciljane edukacije stručnjacima iz javnog sektora koji se bave slučajevima seksualnog zlostavljanja djece. Policijska akademija osigurava obuku policijskih službenika koji postupaju u slučajevima seksualnog zlostavljanja djece, dok Akademija socijalne skrbi osigurava takvu EDUKACIJU socijalnim djelatnicima. Hrvatska odvjetnička komora vodi liste odvjetnike kompetentne za zastupanje djece u slučajevima seksualnog zlostavljanja djece koji moraju biti dobro upućeni u prava djece u kaznenom postupku i završiti početnu edukaciju koju pruža Odvjetnička akademija Hrvatske odvjetničke komore.

6. Usporedna rješenja u drugim članicama Vijeća Europe i Europske unije

Vijeće Europe promovira uspostavljanje Barnahus modela u državama članicama od 2015. godine kada ga je Odbor Lanzarote prepoznao kao obećavajuću praksu u osiguravanju pravosuđa prilagođenog djeci putem namjenskih zajedničkih projekata Vijeća Europe i EU-a (2017. – 2022. Slovenija, 2021. – 2024. Finska, 2021. – 2024. Irska, 2022. – 2024. Španjolska, 2023. – 2026. Hrvatska). Vijeće Europe također je provelo studiju izvedivosti u Crnoj Gori 2023. godine u suradnji s UNICEF-om te je sudjelovalo u drugim projektima u Gruziji, Moldaviji i Ukrajini. Također podržava osnivanje Barnahusa u Latviji kao savjetnik u projektu financiranom bespovratnim sredstvima Norveške i EGP-a.

Vijeće Europe izdalo je 2023. godine publikaciju „*Barnahus: a European journey. Mapping study on multidisciplinary and interagency child-friendly justice models responding to violence against children in Council of Europe member states*“ („Studija o mapiranju“). Publikacija pruža pregled napredovanja Barnahus modela diljem Europe na temelju informacija koje su dostavile države članice i drugi relevantni sudionici kako bi se utvrdili njegovi ključni kriteriji funkcioniranja. Ovo Izvješće stoga sadrži sažetak relevantnih informacija iz Studije o mapiranju kako bi se identificirala komparativna rješenja. Uključuje podatke prikupljene za države koje već pružaju usluge Barnahusa ili usluge Barnahusa tipa u državama članicama Vijeća Europe i EU-a. Osim toga, ovo poglavlje Izvješća također sadrži sažetak podataka iz intervjua koji su provedeni s

predstavnicima u državama članicama Vijeća Europe i EU-a kako bi se utvrdio njegov zakonodavni okvir i njegove praktične implikacije, kao i dosadašnji izazovi.

6.1. Sažetak Studije o mapiranju

Rasprostranjenost Barnahus jedinica u državama članicama Vijeća Europe i Europske unije: Prvi Barnahus osnovan je 1998. na Islandu i polako se širio kroz nordijske zemlje (2006. u Švedskoj, 2007. u Norveškoj, 2013. u Danskoj i 2019. u Finskoj). Barnahus postoji u 22 državama članicama Vijeća Europe (Armenija, Cipar, Danska, Estonija, Finska, Gruzija, Njemačka, Mađarska, Island, Irska, Latvija, Litva, Malta, Republika Moldavija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Rumunjska, Slovenija, Španjolska, Švedska i Ukrajina).

Broj i lokacija Barnahus jedinica: Većina država članica ima jednu Barnahus jedinicu ili jedinicu tipa Barnahus, dok neke osnivaju takve jedinice diljem zemlje (operativne: 33 u Švedskoj, 24 u Nizozemskoj, 135 u Francuskoj; planirane: 16 u Španjolskoj, 14 u Češkoj). Većina se također odlučila za integraciju Barnahusa unutar postojeće strukture, npr. sveučilišnih bolnica u Finskoj, dok su pak ga Island i skandinavske zemlje uspostavile kao zasebnu kuću. Važno je istaknuti da broj i lokacija nisu bitan kriterij za učinkovito djelovanje Barnahusa, već kvaliteta pruženih usluga i njihova dostupnost svoj djeci žrtvama.

Pravni okvir za uspostavljanje Barnahusa: U 19 država članica Barnahus je utemeljen u posebnom zakonu, dok ga 14 država članica temelji na podzakonskim aktima (nacionalne strategije na Cipru i u Slovačkoj; smjernice u Švedskoj; regionalni zakoni i strategije u Njemačkoj i Španjolskoj). Pored toga, devet država predviđa memorandum o razumijevanju, interne pravilnike (Bugarska), nacrt Međuresornog sporazuma (u pripremi u Irskoj) i operativni priručnik (Moldavija). *Primjeri prakse: zakoni uvedeni u Sloveniji, Španjolskoj i Danskoj te Nacionalni međuresorni sporazum u Estoniji uz zakon. Španjolska je 2021. godine osnovala i pilot sud specijaliziran za slučajeve zlostavljanja djece.*

Međunarodni standardi koji se navode u pravnim okvirima za uspostavu Barnahusa: 18 država članica poziva se na Konvenciju UN-a o pravima djeteta, 14 na Lanzarote konvenciju, 6 na Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, 7 se poziva na Smjernice Vijeća Europe o pravosuđu prilagođenom djeci kao važne neobvezujuće standarde / meko pravo, dok nekoliko država također spominje relevantne preporuke i strateške smjernice Vijeća Europe. To pokazuje razinu svijesti i važnost jačanja primjene međunarodnih standarda u nacionalnim sustavima država članica.

Međuresorna koordinacija: U većini država Barnahus djeluje pod okriljem Ministarstva socijalne skrbi / obitelji/djece (16), policija, (13) ili službi za zaštitu djece (10), dok u drugima ima svoje temelje u Ministarstvu pravosuđa (9), Ministarstvu zdravstva (9), nevladinim organizacijama (8), zdravstvenom sektoru koji uključuje bolnice/klinike / medicinske centre (6), Ministarstvu unutarnjih poslova (6), jedinicama lokalne samouprave (općinama) (5), jedinicama regionalne uprave (4), sudovima (4), drugom (4) i neovisnim državnim subjektima ili institucijama za ljudska prava (1). U svim državama Barnahus prema tome djeluje kao javna institucija, čak i u slučajevima u kojima Barnahus djeluje unutar nevladinih organizacija jer one surađuju s državom. *Primjer prakse: U Irskoj Ministarstvo za djecu, jednakost, invaliditet, integraciju i mlade vodi razvoj Barnahus modela u partnerstvu s Ministarstvom zdravstva i Ministarstvom pravosuđa, koji su supotpisnici sporazuma između triju ministarstava kojim se osigurava dugoročna osnova za uspostavljanje i razvoj irskog modela usluge „Barnahus“ te za ugradnju dugoročne podrške za Barnahus u svim trima ministarstvima.*

Multidisciplinarni timovi: Organizacija multidisciplinarne i međuresorne suradnje identificirana je kao glavna poteškoća u radu Barnahusa u 46 % država. U većini se država Barnahus timovi sastoje od dječjih psihologa i socijalnih radnika koji su izravno zaposleni u Barnahusu (12 država) ili su ih imenovala njihove nadležne agencije (10 država). Pravni i policijski stručnjaci te voditelji forenzičkih intervjua obično dolaze u Barnahus po potrebi. *Primjeri prakse: Danska i Švedska. Barnahus jedinice u Danskoj izravno zapošljavaju socijalne radnike, psihologe i administrativno osoblje, dok policijske službenike, voditelje forenzičkih intervjua i pedijatre zapošljava njihovo nadležno tijelo. Sve Barnahus jedinice imaju formalizirani sporazum o suradnji s policijom, forenzičkim institutom i bolnicama. Švedska je uspostavila nacionalnu mrežu Barnahusa koja omogućuje stručnjacima koji pružaju usluge u jedinicama Barnahusa razmjenu iskustava i praksi na godišnjim sastancima koji se održavaju dva puta godišnje.*

Proračun: Dodjela odgovarajućih financijskih sredstava identificirana je kao najveća prepreka za uspostavljanje Barnahusa. Samo je manji broj država (10) mogao pružiti informacije u tom pogledu. Izazovi su identificirani u Švedskoj koja ima velik broj Barnahus jedinica diljem države koje ovise o općinskom i regionalnom financiranju, dok se u Grčkoj o financiranju odlučuje političkom odlukom nadležnog ministarstva. U nekim državama financiranje se osigurava putem projekata koje vode EU ili UNICEF (Poljska, Latvija) ili se sredstva dodjeljuju na određeno razdoblje putem bespovratnih sredstava EGP-a (Portugal), što otežava održivost Barnahusa. Vijeće Europe naglašava važnost podupiranja nacionalnih strategija usmjerenih na zaštitu djece odgovarajućim ljudskim i financijskim resursima. *Primjeri prakse: Godišnja nacionalna dodjela sredstava Barnahus jedinicama u Norveškoj (otprilike 23 milijuna EUR) i Finskoj (otprilike 7 milijuna EUR).*

Ciljne skupine u Barnahus jedinicama u zemljama članicama Vijeća Europe i EU-a: djeca žrtve seksualnog zlostavljanja (96 %) ili bilo kojeg oblika nasilja (71 %), djeca žrtve trgovine ljudima (68 %), kao i roditelji koji nisu počinitelji (68 %) i ostali članovi obitelji (54 %). Određene države također pružaju usluge djeci svjedocima kaznenih djela (14), djeci migrantima (4) i djeci koja sudjeluju u postupcima u kojima se odlučuje o pravima djeteta (3). Osim toga, Barnahus usluge pružaju se i djeci osumnjičenicima u kaznenim postupcima (9) ili djeci koja pokazuju štetno seksualno ponašanje (2).

Upućivanje u Barnahus jedinice: u nekim državama (10) upućivanje je zajamčeno u svim obuhvaćenim slučajevima dok je u nekima uvjetovano pokretanjem istrage / sudskog postupka ili udaljenom lokacijom djeteta. Praksa pokazuje da djecu obično upućuje policija ili službe socijalne skrbi. *Primjeri prakse: Mobilni timovi u Estoniji, Finskoj i Francuskoj kako bi se osigurala nacionalna pokrivenost.*

Vrste usluga koje države članice pružaju u Barnahusu: forenzički intervjui (25), multidisciplinarna i međuresorna konferencija o slučaju (23), krizna intervencija za članove obitelji koji nisu počinili kazneno djelo (23) i djecu (22), kratkoročna podrška (22), dugoročna podrška (10), kratkoročni smještaj (Irska, Norveška, Ukrajina, Litva, Mađarska) (10), istraživački intervjui (21). Stručnjaci u Barnahusu su isključivo žene i ne mogu se birati po spolu u Irskoj, Islandu i jednoj od španjolskih Barnahus jedinica.

Stručnjaci koji provode intervjui u državama članicama Vijeća Europe i EU-a: dječji psiholog (13), voditelji forenzičkih intervjua zaposleni isključivo za provođenje intervjua (13, uključujući Irsku, Španjolsku, Finsku, Dansku), policijski službenici (12: Cipar, Češka, Estonija, Francuska, Gruzija, Njemačka, Island, Irska, Nizozemska, Rumunjska, Slovenija, Švedska), socijalni radnik (10), sudac (3), tužitelj (1). *Primjeri prakse: U Irskoj su svi stručnjaci za vođenje intervjua zaposleni za provođenje intervjua s djecom u Barnahusu voditelji forenzičkih intervjua obučeni za*

intervjuiranje djece u skladu sa Smjernicama za dobru praksu, koje uključuju protokol intervjua za policiju. Barnahus West ima za cilj uspostaviti, gdje god je to moguće, zajednički intervju djeteta od strane policijskog službenika i socijalnog radnika kao standardni pristup. Irska je osnovala multidisciplinarne timove i konferencije o slučajevima zaštite djece.¹

Protokol intervjua temeljenog na dokazima: 50 % država koristi ili NICHD, NCAC ili nacionalne protokole (Danska i Irska).

Okruže prilagođeno djeci: dostupno uglavnom u policijskim postajama, sudovima, ustanovama socijalne skrbi.

Vrijeme intervjua s djetetom u državama članicama Vijeća Europe i EU-a: f istraga (21), predraspravi stadij sudskog postupka(15), sudski postupak (8).

Videosnimanje intervjua: u svim slučajevima (12), ako se provodi u okviru istrage(11). Prihvaća se kao dokaz u kaznenim postupcima u 23 državama i u parničnim postupcima u pet država.

Stručnjaci koji promatraju intervju: stručnjaci koji imaju proceduralnu ulogu u kriminalističkom istraživanju u pravilu imaju pravo postavljati pitanja (sudci, tužitelji, policija, odvjetnici obrane, odvjetnik djeteta), dok je drugim stručnjacima dopušteno samo promatranje bez interakcije kako bi razvili dublje razumijevanje slučaja (socijalni radnici, skrbnici, roditelji koji nisu počinili kazneno djelo). *Primjer prakse: U irskom Barnahus Westu dva su voditelja forenzičkog intervjua zadužena za intervju s djetetom; jedan od njih intervjuira dijete, dok drugi promatra intervju i ima mogućnost postavljati pitanja glavnom voditelju intervjua koji nosi slušalice. Drugi promatrači nisu dopušteni. Međutim, videosnimku intervjua pregledava socijalni radnik u okviru procjene zaštite djeteta. Irski Barnahus stoga ne omogućuje da sudac provede potpuno saslušanje u svojim prostorijama, niti da tužiteljstvo ili odvjetnici obrane budu prisutni i postavljaju pitanja djetetu putem voditelja intervjua.*

Statistika o slučajevima u kojima je pružena pomoć u Barnahusu: najčešći kriteriji za razdvajanje podataka su broj djece kojoj je pružena pomoć (ukupno i po spolu), oblici nasilja, istražena kaznena djela, osude, prosječno trajanje kaznenih postupaka u kojima su pružene usluge u Barnahusu. Relevantno za stvaranje osnova za procjenu i praćenje utjecaja koje ove usluge imaju na kazneni progon slučajeva seksualnog zlostavljanja djece.

Početno i kontinuirano ocjenjivanje: samo je šest država izvijestilo o provedenim postupcima ocjenjivanja u vezi s radom Barnahus jedinica (Danska, Finska, Norveška, Švedska, Poljska, Španjolska), dok se u nekima ocjenjivanje planira provesti (Češka, Irska, Island, Njemačka, Malta i Slovenija).

Sudjelovanje djece: samo šest država traži povratnu informaciju djece o njihovu iskustvu u Barnahusu, npr. na Cipru osoblje koristi društvenu igru koja pomaže pripremiti djecu za sudski postupak, u Španjolskoj postoji anketa o zadovoljstvu, a Irska je uspostavila posebnu komisiju djece (koja nisu žrtve) koja savjetuje vlasti o pitanjima koja se odnose na funkcioniranje Barnahusa i izradila je strategiju sudjelovanja specifičnu za Barnahus.

¹ Napominje se da su, prema načelima postizanja najboljih praksi (PEACE model), hrvatski policijski službenici obučavani u Sjevernoj Irskoj i Irskoj u okviru projekta IPA 2009: „Jačanje kapaciteta u području suzbijanja seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja djece te pružanja pomoći policije ranjivim žrtvama kriminaliteta“. Obuku je provela Policijska akademija u Zagrebu u skladu sa Smjernicama za dobru praksu.

Izazovi u osnivanju Barnahusa: osiguravanje dovoljnog proračuna (uključujući Hrvatsku), organiziranje multidisciplinarnе i međuresorne suradnje, razumijevanje koncepta Barnahusa, postizanje zakonodavnih reformi (uključujući Hrvatsku), dijeljenje podataka, jamčenje održivosti usluga, pronalaženje odgovarajućih prostora i osoblja. Prikupljanje i dijeljenje podataka identificirano je kao posebna prepreka. Trebali bi postojati zakoni/propisi kojima se regulira prikupljanje/prijenos/čuvanje i korištenje podataka te bi trebalo predvidjeti uloge i odgovornosti dionika. Trebalo bi uspostaviti jasnu proceduru za upravljanje podacima. Trebalo bi oformiti središnje koordinacijsko tijelo za sigurno rukovanje podacima te za centralizaciju i analizu podataka za izradu programa i politika te za praćenje i ocjenjivanje. *Primjer prakse: U Danskoj je zakonom o Barnahusu predviđeno bilježenje podataka u svim slučajevima.*

Preporuke za učinkovito funkcioniranje Barnahus modela: (i) temelji u javnim institucijama, uokvireni sporazumima o suradnji kojima se jasno utvrđuje odgovornost svih dionika i njihova međusobna komunikacija koja je uključena u primjenjivi pravni okvir; (ii) dodjeljivanje posebnog godišnjeg proračuna tijekom višegodišnjeg razdoblja za poboljšanje održivosti; (iii) pružanje specijalizirane početne i kontinuirane obuke svim relevantnim dionicima uz ocjenjivanje na temelju kompetencija i nadzor; (iv) osiguravanje redovitih sastanaka između svih relevantnih dionika kako bi se omogućila razmjena iskustava i rasprava o aktivnostima i uslugama na nacionalnoj i regionalnoj razini; (v) provođenje intervjua s djecom u najranijem mogućem trenutku od strane obučениh stručnjaka koristeći protokole intervjua temeljene na dokazima koji bi trebali biti snimljeni i prihvaćeni kao dokaz; (vi) provođenje liječničkog pregleda djeteta bez nepotrebnog odgađanja u okruženju prilagođenom djeci (po mogućnosti u prostorijama Barnahusa u suradnji s Barnahus timom) i od strane posebno obučениh stručnjaka; (vii) osiguravanje procjene djeteta i prilagođene podrške, uključujući i članove obitelji koji nisu počinitelji prekršaja; (viii) osiguravanje jasnih postupaka za obradu osobnih podataka te za čuvanje i analizu podataka; (ix) dodatno, razmotriti razvoj strateških dokumenata Vijeća Europe o Barnahusu, npr. posebne preporuke Odbora ministara Vijeća Europe.

6.2. Sažetak intervjua

Od 3. do 9. prosinca provedena su četiri intervjua s relevantnim predstavnicima iz Slovenije, Islanda, Irske i Španjolske. Iz Finske su primljeni pisani prilozi. U intervjuima su sudjelovali i predstavnik Ministarstva pravosuđa, javne uprave i digitalne transformacije Republike Hrvatske te Odjela za prava djece Vijeća Europe. Sažetak intervjua prikazan je u nastavku i djelomično je dopunjen podacima iz primjenjivih nacionalnih okvira kojima se u državama članicama regulira Barnahus.

SLOVENIJA	3. prosinca 2024. (13:00 – 14:00) Predstavnici: Andrej del Fabro (Ministarstvo pravosuđa), Simona Mikec (ravnateljica Hiše za otroke)
Pravna osnova:	Godine 2018. relevantni dionici (Ministarstvo pravosuđa; Ministarstvo rada, obitelji, socijalnih pitanja i jednakih mogućnosti; Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo unutarnjih poslova; Vrhovni sud; Državno odvjetništvo; Ravnateljstvo policije) potpisali su Izjavu o potpori stvaranju, razvoju, provedbi i radu Dječje kuće u skladu s Nacionalnim smjernicama za Barnahus u Sloveniji i Planom za osnivanje, rad i ocjenjivanje Barnahusa u Sloveniji koji postupno ispunjava europske standarde kvalitete Barnahusa pri čemu će se multidisciplinarni timski pristup koristiti u procjeni, istrazi, kaznenom progonu i upućivanju na medicinski i terapijski tretman djece za koju postoji sumnja na zlostavljanje. Slovenija je 2021. donijela Zakon o zaštiti djece u kaznenom postupku i sveobuhvatnom tretmanu djece u Dječjoj kući („Zakon o Barnahusu“) kao pravnu osnovu za uspostavljanje i funkcioniranje Barnahusa. Njime se uređuju: predmet i

	svrha Zakona, pojmovi, načela cjelovitog tretmana, javna služba, postupanje s osobnim podacima, razmjena podataka, uspostavljanje, zadaće, tijela, nadzor, postupanje s djetetom (pripremni i forenzički intervju, prostorni uvjeti, liječnički pregled, podrška u kriznim situacijama, psihosocijalni tretman) i osposobljavanje. U prijelaznim odredbama naznačeno je da će slovenska vlada u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu donijeti Zakon o osnivanju javnog zavoda koji djeluje kao Barnahus. Tijekom 2022. usvojene su dvije uredbe Vlade na temelju Zakona o Barnahusu. Prva je bila Uredba Vlade o mehanizmu međuresorne suradnje koja predviđa suradnju između Dječje kuće i drugih relevantnih dionika u vezi s međusobnom razmjenom informacija, koordinacijom i izvještavanjem, posebice u pogledu: (i) sudova – to uključuje odredbe o upućivanju u Barnahus, pripremnom sastanku, liječničkom pregledu i Protokolu za forenzički intervju u Barnahusu; (ii) kaznenog progona – odredbe o razmjeni informacija; (iii) policije – odredbe o provođenju obavijesnog razgovora s djetetom; (iv) službi socijalne skrbi – korištenje prostorija Barnahusa za socijalne usluge, razmjena informacija o psihosocijalnom tretmanu; (v) zdravstvenih usluga – odredbe o liječničkom pregledu u Barnahusu s pripadajućim Protokolom koji ga regulira; (vi) pružatelja krizne podrške – odredbe kojima se regulira suradnja između službi socijalne skrbi, nevladinih organizacija, odgojno-obrazovnih ustanova, kao i multidisciplinarna i međuresorna obuka; (vii) prijelaznih odredbi koje omogućuju obučanim policijskim službenicima da intervjuiraju djecu ako osoblje Barnahusa nije dostupno. Druga Uredba Vlade odnosila se na obuku osoblja Barnahusa.
<i>Središnje tijelo:</i>	Slovenski Barnahus djeluje kao nezavisni javni zavod formalno u ingerenciji Ministarstva pravosuđa. Barnahus je dužan slati godišnja izvješća Ministarstvu koje nadzire funkcionira li Barnahus u skladu sa zakonom. Operativni nadzor obavlja Upravni odbor Barnahusa.
<i>Broj jedinica:</i>	1 (Ljubljana). Razmatra se proširenje trenutnog broja jedinica jer statistike pokazuju da postoji visoka prevalencija kaznenih djela u područjima koja nisu blizu Ljubljane (npr. Maribor), što djeci i njihovim roditeljima otežava dolazak u glavni grad.
<i>Proračun:</i>	Osiguran iz proračuna Ministarstva pravosuđa.
<i>Ciljne skupine:</i>	U početnoj fazi predviđen je postupni pristup usredotočen na djecu žrtve/svjedoke seksualnog zlostavljanja kako bi se spriječilo preplavlivanje Barnahusa. Naknadno je proširen na djecu žrtve/svjedoke svih kaznenih djela, kao i na maloljetne počinitelje (za potonje je izrađen Protokol). Usluge se pružaju i članovima obitelji koji nisu počinili prekršaj.
<i>Usluge koje se pružaju:</i>	Tri glavne usluge: (i) forenzički intervju; (ii) krizna podrška tijekom boravka djeteta u Barnahusu, (iii) psihosocijalna podrška (terapija) prije, tijekom i nakon kaznenog postupka (do 6 mjeseci s mogućnošću produljenja). Policija je ovlaštena koristiti prostorije Barnahusa za provođenje obavijesnog razgovora s djetetom tijekom faze prije sudskog procesa (što se u praksi ne koristi često). U tijeku je priprema medicinske sobe.
<i>Upućivanje u Barnahus:</i>	Nije obvezno. Ovisi o prijedlogu sudca u kaznenom postupku.
<i>Promatrači intervjua:</i>	Sudac, tužitelj, obrana, roditelj (ako najbolji interesi djeteta nisu ugroženi; odluku donosi sudac).
<i>Multidisciplinarni timovi:</i>	Barnahus zapošljava sedam članova osoblja: administrativno i informatičko osoblje, odvjetnika, te tri i pol člana, uključujući voditelja intervjua i savjetnika. Svakom se djetetu po prijemu u Barnahusu dodjeljuju dva člana osoblja (voditelj intervjua i savjetnik za kriznu podršku). Medicinsko osoblje dolazi po potrebi.
<i>Međuresorna suradnja:</i>	Pripremni sastanci održavaju se prije forenzičkog intervjua.
<i>Izazovi:</i>	Upućivanje u Barnahus nije obvezno jer ovisi o prijedlogu suca u kaznenom postupku. Pružanje krizne podrške otežano je dugim listama čekanja. Nisu uočeni veći izazovi.

	u vezi s međuresornom suradnjom, jer je Slovenija mala zemlja i stručnjaci se već poznaju.
<i>Statistički podaci:</i>	Godišnje je izvješće o funkcioniranju Barnahusa obvezno. Uključuje statistiku o broju primljene djece (dob, spol, rod, nadležni sud) i vrstama pruženih usluga. Dostavlja se Ministarstvu pravosuđa i koristi se kao pokazatelj zakonitog funkcioniranja Barnahusa te za raspodjelu proračunskih sredstava.
<i>Ocjenjivanje:</i>	Prvo ocjenjivanje provedeno je u pilot fazi. Predviđena su i daljnja ocjenjivanja kako bi se prije svega procijenio utjecaj Barnahusa na porast kaznenih slučajeva.
ISLAND	4. prosinca 2024. (14:00 – 15:00) Predstavnik: Ólöf Ásta Farestveit, glavni direktor Barnahusa
<i>Pravna osnova:</i>	Barnahus je prvotno osnovan na temelju sporazuma nadležnih ministarstava na razini Vlade. Ne postoji poseban zakon kojim se uređuje Barnahus, nego se Barnahus spominje na različite načine u zakonodavstvu kojim se uređuje postupanje relevantnih dionika (npr. kazneni postupak, policija, službe za zaštitu djece).
<i>Središnje tijelo:</i>	Barnahus djeluje pod okriljem Nacionalne agencije za djecu i obitelj koju nadzire Ministarstvo pravosuđa.
<i>Broj jedinica:</i>	Jedna središnja jedinica (Reykjavik) koja redovito radi sa stalno zaposlenim osobljem i satelitska jedinica (blizu Akureyrija, sjeverni dio) koja radi po potrebi (osoblje se šalje iz Reykjavika obično dva ili tri puta tjedno).
<i>Proračun:</i>	Dodjeljuje Ministarstvo financija.
<i>Ciljne skupine:</i>	U početku djeca žrtve seksualnog zlostavljanja s mogućnošću pružanja savjetovanja djeci žrtvama drugih oblika fizičkog zlostavljanja. Nakon što je 2016. otvoren novi prostor Barnahusa, usluge se pružaju djeci žrtvama/svjedocima drugih kaznenih djela (npr. psihičko zlostavljanje, obiteljsko nasilje, maloljetnici bez pratnje), kao i maloljetnim počiniteljima.
<i>Usluge koje se pružaju:</i>	Tri vrste usluga: (i) forenzički intervju (provodi se u Reykjaviku ili satelitskoj jedinici, putne troškove pokriva općina); (ii) savjetovanje (pruža se u rodnom gradu djeteta u suradnji s općinom koja odlučuje o najprikladnijoj lokaciji); (iii) liječnički pregled (obavlja se u Barnahusu za neakutne slučajeve kada kazneno djelo nije počinjeno unutar 72 sata, a provodi ga liječnički tim (medicinska sestra, pedijatar, ginekolog) koji se šalje u Barnahus svake druge srijede, dok se u akutnim slučajevima dijete šalje u Centar za silovanje u odgovarajućoj bolnici koja ima okruženje prilagođeno djeci i osoblje obučeno za prikupljanje dokaza u ovim vrstama kaznenih djela.
<i>Upućivanje u Barnahus:</i>	Nije obvezno. To mogu učiniti službe za zaštitu djece ako odluče da je to potrebno ili sudac nakon pokretanja kaznenog postupka. Službe za zaštitu djece također mogu zatražiti istraživački intervju u Barnahusu kako bi utvrdile potrebu za daljnjim radnjama. Kada službe za zaštitu djece prime informacije o zlostavljanju, kontaktiraju dijete i roditelje te to odmah prijavljuju policiji. Ako je dijete mlađe od 15 godina, služba za zaštitu djece slobodno odlučuje o upućivanju u Barnahus, a ako je dijete starije od 15 godina, tada dijete mora dati svoj pristanak za upućivanje.
<i>Promatrači intervjua:</i>	Sudac, tužitelj, obrana, predstavnik/skrbnik djeteta, policija, služba za zaštitu djece. Tužitelj, policija i obrana ovlašteni su postavljati pitanja putem suca koji ih može odobriti/odbiti.
<i>Multidisciplinarni timovi:</i>	Stalno zaposleni članovi osoblja (11): većina uključuje psihologe (9) uz dodatak administrativnog i informatičkog osoblja te koordinatora koji prima dijete i koordinira usluge. Pripremni sastanak održava se prije forenzičkog intervjua kako bi stručnjaci razmijenili dostupne informacije i pripremili se za intervju (sudionici: sudac, tužitelj, obrana, policija, službe za zaštitu djece, voditelj intervjua). Tijekom forenzičkog intervjua sudac može odlučiti ostati u svojim sudskim prostorijama, međutim, većina radije dolazi u Barnahus.
<i>Međuresorna suradnja:</i>	U početku je bilo teško pridobiti suce za korištenje prostorija Barnahusa jer važeći islandski zakon predviđa provođenje forenzičkih intervjua u prikladnim prostorijama. To je 2012. godine pojačalo nadležno ministarstvo koje je obvezalo sudove da koriste najbolji prostor za forenzičke intervjue, uz naznaku Barnahusa.

<i>Izazovi:</i>	Nedostatak obuke medicinskog osoblja. Potreban je dolazak drugog medicinskog tima u Barnahus.
<i>Statistički podaci:</i>	Nisu obvezni, ali se čuvaju od početka rada. Podaci se prikupljaju u posebnoj bazi podataka prema dobi, spolu, vrsti zlostavljanja, odnosu s počiniteljem, prevalenciji itd. Akademski zajednica može ih koristiti za istraživanja.
<i>Ocjenjivanje:</i>	Nije obvezno, ali se provodi procjenom statistike.
<i>Dodatno:</i>	Važno je sudcima objasniti važnost provođenja forenzičkog intervjua u Barnahusu jer djetetovo pamćenje bolje funkcionira u okruženju prilagođenom djetetu. Relevantni elementi koji osiguravaju prostorije prilagođene djeci u Barnahusu kako bi se smanjila djetetova anksioznost: miris, okruženje, čekaonica, prijam djece.
IRSKA	Datum intervjua: 6. prosinca 2024. (15:00 – 16:00) Predstavnik: Gerard Brophy, glavni socijalni radnik agencije TUSLA
<i>Pravna osnova:</i>	Na početku primjene Barnahus modela nije bio donesen poseban zakon. Praksa je pokazala da je za dijeljenje podataka potrebna jasna pravna osnova. Irska priprema Međuresorni sporazum (trosektorski sporazum) između TUSLA-e (Agencije za djecu i obitelji), HSE-a (Izvršnog odbora zdravstvene službe) i AN Garda Síochána (policije). Temelji se na relevantnim međunarodnim dokumentima i Barnahusovim standardima kvalitete te uključuje, između ostalog, odredbe o upravljanju primjenom Barnahus modela, ulogama agencija, Barnahusovoj skupini sudionika, Barnahusovu osoblju, ocjenjivanju i reviziji.
<i>Središnje tijelo:</i>	Nacionalna međuresorna skupina osnovana je kao najviše političko tijelo za uspostavljanje i vođenje Barnahus modela u Irskoj. Osnovana je Upravni odbor Nacionalne agencije kao tijelo za donošenje odluka i financiranje. Na operativnoj razini Barnahusom upravlja TUSLA.
<i>Broj jedinica:</i>	Dva Barnahus centra koji rade: Barnahus West (Galway), Barnahus South (Cork), a otvorenje jedinice Barnahus East (Dublin) planira se u 2025. godini.
<i>Proračun:</i>	Svakog stručnjaka plaća agencija čiji je zaposlenik, dok administrativno osoblje plaća TUSLA.
<i>Ciljne skupine:</i>	Djeca žrtve seksualnog zlostavljanja.
<i>Usluge koje se pružaju:</i>	Forenzički intervjui (koji provodi policija uz pomoć dvaju voditelja intervjua). Policija snima razgovor i pohranjuje snimke. Savjetovanje i terapija. Liječnički pregled. Privremeni smještaj.
<i>Upućivanje u Barnahus:</i>	U 90 % slučajeva TUSLA upućuje u Barnahus, dok i drugi dionici imaju tu ovlast, npr. zdravstveni djelatnici.
<i>Promatrači intervjua:</i>	Socijalni radnik obično je promatrač. Drugi (sudac, tužitelj, obrana) ne promatraju.
<i>Multidisciplinarni timovi:</i>	Dva puta tjedno Barnahusov tim raspravlja o preporukama i razmjenjuje prikupljene informacije.
<i>Izazovi:</i>	Angažiranje sudaca za korištenje Barnahus jedinica. Dijeljenje podataka između agencija. Ključ učinkovitog odgovora je planiranje.
<i>Statistički podaci:</i>	Svaka agencija ima vlastitu bazu podataka. Trenutačno se razvijaju zajednički pokazatelji koji će uključivati npr. vrijeme proteklo od upućivanja u Barnahus do provođenja forenzičkog intervjua.
<i>Ocjenjivanje:</i>	Barnahus West ocjenjivan je dva puta. U ocjenjivanju su sudjelovala i djeca.
<i>Dodatno:</i>	G. Brophy je dodatno poslao: (i) nacrt Međuresornog sporazuma; (ii) PPT prezentaciju prikazanu tijekom intervjua.
ŠPANJOLSKA	Datum intervjua: 9. prosinca 2024. (9:30 – 10:30) Predstavnik: Emilie Rivas, voditeljica zagovaranja Barnahusa u nevladinoj organizaciji „Save the Children“ koja surađuje s katalonskom vladom na Međuresornom sporazumu
<i>Pravna osnova:</i>	Na početku se ističe da se informacije u nastavku odnose na Barnahus model uspostavljen u Kataloniji jer je to trenutačno jedina regija u Španjolskoj s Barnahus jedinicama. 2016.: Uredba Vlade o osnivanju Međuresornog povjerenstva za uspostavljanje Barnahus modela.

	2018.: Rezolucija Parlamenta kojom se poziva regije na osnivanje Barnahus jedinica. Početak Barnahus pokusa u Tarragoni (Katalonija). Predložen je manji grad umjesto glavnog grada regije (Barcelona) zbog manjeg broja slučajeva kojima se može lakše upravljati. 2021.: Organski zakon o Barnahusu donesen na nacionalnoj razini s ključnim elementima koje bi svaka regija trebala razmotriti te primijeniti i proširiti ovisno o svojim posebnostima. 2022.: Katalonska vlada usvojila je Barnahus strategiju i imenovala međuresorno povjerenstvo za njezino praćenje. 2023.: Integracija Barnahusa u mrežu javnih usluga socijalne skrbi. 2024.: Dovršetak Protokola kojim se regulira međuresorna suradnja Barnahusa u Kataloniji (s radom je započeo 2018.). Katalonski suci također su pripremili Protokol za sudce kako bi detaljno opisali načine korištenja Barnahus jedinica i način provođenja forenzičkih intervjua na temelju dokaza.
<i>Središnje tijelo:</i>	Katalonska agencija za zaštitu djece koja je dio katalonske Vlade.
<i>Broj jedinica:</i>	14 u Kataloniji. Španjolska planira proširiti model i na druge regije.
<i>Proračun:</i>	Dodjeljuje katalonska Vlada iz nacionalnih sredstava za nasilje nad ženama. U početku ojačan sredstvima osiguranim iz programa Next Generation EU.
<i>Ciljne skupine:</i>	Djeca žrtve seksualnog zlostavljanja.
<i>Usluge koje se pružaju:</i>	Osiguran je forenzički intervju, savjetovanje i liječnički pregled. Stalno osoblje Barnahusa sastoji se od koordinatora Barnahusa, psihologa i socijalnih radnika. Medicinski tim sastoji se od ginekologa, medicinske sestre i pedijatra koji dolaze po potrebi (u Barceloni jednom tjedno), kao i forenzičkog psihologa koji intervjuira dijete. Medicinska usluga pruža se na temelju ugovora s katalonskom zdravstvenom službom. Uvijek se nudi i ovisi o pristanku djeteta. Obrana (optuženik i njegov odvjetnik), tužitelj i sudac ostaju na sudu, dok sudac može doći u Barnahus ako to želi (do sada se rijetko koristi u praksi zbog obveza sudaca). Rad na slučaju u Barnahusu započinje fazom istraživanja tijekom koje nadležne vlasti prikupljaju i dijele informacije o djetetu kako bi ga pripremile za intervju i procijenile potrebe za terapijom.
<i>Upućivanje u Barnahus:</i>	Obavljanje forenzičkog intervjua uz video snimanje od strane osposobljenog voditelja intervjua obvezno je za svu djecu mlađu od 14 godina. Međutim, upućivanje u Barnahus jedinicu u tom smislu nije obvezno prema posebnom katalonskom zakonu ili propisu i ovisi o sudcu koji može odlučiti da se intervju obavi u zasebnoj prostoriji u zgradi suda koja ima dvostruke paravane, ali obično nije prilagođena djeci. Protokol za suce potiče upućivanje sve djece mlađe od 18 godina u Barnahus jedinice.
<i>Promatrači intervjua:</i>	Obrana, tužitelj i sudac promatraju iz sudnice.
<i>Multidisciplinarni timovi:</i>	Barnahusov tim sastoji se od jednog Barnahusova koordinatora, jednog psihologa, jednog socijalnog radnika i dvaju psihoterapeuta.
<i>Međuresorna suradnja:</i>	Predloženo je da se Međuresornim sporazumom na općenitiji način definiraju glavni dionici, njihove kompetencije i njihova suradnja.
<i>Izazovi:</i>	Nedostatak prikupljanja i analize statističkih podataka, kao i ocjenjivanja za utvrđivanje stečenih znanja. Dugotrajno razdoblje izrade Protokola koji služi kao Međuresorni sporazum (6 godina). Problemi s okupljanjem i uključivanjem svih relevantnih dionika. Višestruki intervjui, npr. policijski razgovor i forenzički intervju u Barnahusu. U tom smislu predviđeno je da se i policijski intervju provodi u Barnahusu.
<i>Statistički podatci:</i>	Nije obvezno. Trenutačno nije uspostavljena baza podataka.
<i>Ocjenjivanje:</i>	Ocjenjivanje je provedeno nakon pokusne faze u Tarragoni. Pokazalo se da se broj prijavljenih slučajeva učestvostručio. Također je naznačeno da iskustva drugih država s kojima su španjolske vlasti razgovarale pokazuju slična iskustva nakon uspostavljanja Barnahus modela. Nije obvezno.
<i>Dodatno:</i>	Na Kanarskim je otocima 2021. godine osnovan pilot sud za slučajeve zlostavljanja djece.

	Dokumenti koje je dodatno dostavila gđa Rivas: (i) katalonski Nacrt protokola o međuresornom sporazumu; (ii) sažetak Nacionalnog plana za uspostavljanje Barnahus modela u Španjolskoj i Regionalnog plana za uspostavljanje Barnahus modela u španjolskim autonomnim regijama i gradovima; (iii) Vodič za tužitelje koji postupaju u slučajevima seksualnog zlostavljanja djece korištenjem Barnahus modela; (iv) Vodič za koordinaciju za relevantne dionike; (v) verzija Nacionalnog plana na engleskom jeziku.
FINSKA	Informacije dobivene: 21. studenog 2024. Predstavnici: Järvilehto Liisa i Tom Pakkanen, dječji psiholozi i voditelji intervjua
<i>Pravna osnova:</i>	Otprilike 37 različitih zakona kojima se reguliraju različiti aspekti zaštite djece i suradnja agencija. Nema ni namjenskog međuresornog sporazuma ni unificiranog zakona. „Zakon o organizaciji istraživanja seksualnih i napadačkih delikata protiv djece“ (1009/2008) igra ključnu ulogu u upravljanju suradnjom tijekom izvida prije sudskog procesa i aktivnosti Barnahusa. Njime se regulira način provođenja izvida unutar zdravstvenih ustanova kada postoje sumnje na seksualno ili fizičko zlostavljanje djece. Tim se zakonom jedinicama Barnahusa daju važne pravne ovlasti za dobivanje i dijeljenje informacija – na primjer, jedinice imaju pravo primati potrebne informacije od policije, tužiteljstva i sudova, kao i od drugih tijela i pružatelja zdravstvenih usluga, bez obzira na odredbe o povjerljivosti. Propisano je da se te istrage moraju provesti bez nepotrebnog odgađanja i zahtijeva se da jedinice imaju osoblje odgovarajućih kvalifikacija i odgovarajuće prostore. Taj zakon čini primarnu pravnu osnovu za poslovanje Barnahusa u Finskoj, iako je prethodio stvarnom uspostavljanju Barnahus modela u zemlji. Značajan je jer pruža jasnu pravnu osnovu za određene aspekte međuresorne suradnje, posebice u pogledu razmjene informacija u kontekstu istrage. Međutim, prije svega se usredotočuje na istražne aspekte, a ne na sveobuhvatno pružanje usluga ili širu međuresornu suradnju, što je jedan od razloga zašto se razmatraju dodatne reforme zakonodavstva. Finska trenutačno planira uvesti poseban pravni okvir za dijeljenje podataka i međuresornu suradnju.
<i>Središnje tijelo:</i>	Barnahus jedinice djeluju pod okriljem sveučilišnih bolnica koje posluju kao specijalizirani centri povezani s medicinskim sveučilištima, usmjereni na naprednu skrb, istraživanje i medicinsko obrazovanje te služe kao regionalna središta za upućivanje složenih slučajeva. Za razliku od drugih bolnica, one kombiniraju zdravstvene usluge s podučavanjem i inovacijama, igrajući ključnu ulogu u oblikovanju nacionalnih standarda zdravstvene zaštite.
<i>Broj jedinica:</i>	Pet i dvije dodatne satelitske jedinice.
<i>Proračun:</i>	Nacionalna dodjela sredstava, oko 7 milijuna EUR.
<i>Ciljne skupine:</i>	Žrtve seksualnog zlostavljanja.
<i>Usluge koje se pružaju:</i>	Forenzički intervju. Terapija. Liječnički pregled.
<i>Upućivanje u Barnahus:</i>	Tijela nadležna za provođenje izvida prije sudskog procesa (policija, tužiteljstvo, sud, carina, granična policija) ovlaštena su uputiti dijete u Barnahus prema važećim zakonima.
<i>Multidisciplinarni timovi:</i>	Postojanje fiksnih i mobilnih timova.
<i>Izazovi:</i>	Rascjepkana regulativa. Nedostatak jasno definiranih uloga i odgovornosti dionika. Nejasni postupci upućivanja i dob djeteta za upućivanje. Nema sustavnog prikupljanja podataka. Nema savjetovanja s djecom o uslugama Barnahusa. Problemi vezani za dijeljenje podataka.
<i>Ocjenjivanje:</i>	Provedeno.
<i>Statistički podaci:</i>	Podatci se redovito prikupljaju, ali uglavnom ne na nacionalnoj razini. Na nacionalnoj razini prikupljaju se samo podaci o međuresornom probiru slučajeva.
<i>Dodatno:</i>	Uzeta su sljedeća razmatranja: (i) spajanje pravosuđa i sektora socijalne skrbi / zdravstva; (ii) potreba za preliminarnom procjenom; (iii) razmjena podataka; (iv) opis

	kompetencija dionika u svim fazama (faza prije, tijekom i nakon sudskog postupka); (v) osiguravanje terapije tijekom svih faza, praćenje i dugoročno praćenje slučaja; (vi) ocjenjivanje; (vii) revizija sporazuma.
--	---

7. Zaključci

Na početku se napominje da Hrvatska već ima iskustva u reguliranoj međuresornoj suradnji u temama vezanim za ljudska prava putem međuresornih sporazuma koji opisuju glavne dionike, njihove nadležnosti i kodeks ponašanja. Hrvatska je već uspostavila odgovarajući strateški dokument za pripremu pravnog okvira (koji će uključivati Međuresorni sporazum) kao jedan od glavnih prioriteta. Nadalje, ističe se da važeći hrvatski zakonodavni i strateški okvir već predviđa pružanje usluga tipa Barnahus, kao što je provođenje forenzičkog intervjua snimljenog videozapisom uz stručnu pomoć stručnih suradnika i u okružju prilagođenom djeci; postojanje specijaliziranih sudova za mladež; imenovanje sudaca za mladež, sudaca istrage za mladež, policijskih službenika za mladež i državnih odvjetnika za mladež; pružanje psihosocijalnog tretmana prije, tijekom i nakon kaznenog postupka; pružanje liječničkih pregleda od strane posebno obučenog medicinskog osoblja. Kada je riječ o međuresornoj suradnji, naglašava se da Hrvatska već dugo primjenjuje posebni podzakonski akt kojim se regulira međusobna suradnja između relevantnih dionika u slučajevima seksualnog zlostavljanja.

Takav razrađeni zakonodavni, strateški i institucionalni okvir olakšat će uspostavljanje Barnahusa fokusirajući se na područja koja je potrebno uspostaviti za početak njegova rada, npr. vrstu javne ustanove, pravnu osnovu za funkcioniranje, raspodjelu proračuna, prostor i faze provedbe.

Istražena komparativna rješenja pomoći će nadležnim tijelima da vide način provedbe Barnahus modela drugim državama članicama i kako ključni kriteriji funkcioniraju u praksi. Nadležna tijela moći će primijeniti ove opcije temeljene na procjeni na nacionalni kontekst imajući na umu specifičnosti hrvatskog pravnog sustava. Nadalje, zanimljivo je primijetiti da se većina država članica odlučila za fluidniji pristup u provedbi Barnahusa prvo pokretanjem pilot projekta Barnahusa, a potom razvojem dokumenata o međuresornoj suradnji i potrebnog zakonodavstva. Lekcije naučene iz tih primjera od velike su važnosti za Hrvatsku kako bi prepoznala izazove s kojima se suočava i dobru praksu te time spriječila slične prepreke i iskoristila primjere učinkovitog funkcioniranja. S druge strane, čini se razumnijim da Hrvatska započne s uspostavom temeljne pravne osnove (Međuresorni sporazum), a zatim prijeđe na donošenje posebnog zakonodavstva koje bi se moglo provoditi paralelno s pilot projektom Barnahusa u Zagrebu. Razlog je taj što su hrvatski pravni mentalitet i sustav naviknuti na višu razinu uređenja zakonodavnim aktima prije početka primjene u praksi. To također pruža jači operativni okvir za sve relevantne dionike koji su tada obvezni slijediti propisane kodekse ponašanja.

U tom kontekstu i na temelju istraženih dokumenata i pristupa, predlaže se izrada Međuresornog sporazuma kao općeg pravnog dokumenta koji pokazuje visoku razinu predanosti relevantnih dionika uspostavljanju Barnahusa u Hrvatskoj. Cjelokupni bi dokument prije svega bio usmjeren na zaštitu najboljeg interesa djeteta, osiguravanju pravosuđa po mjeri djeteta, sprječavanju ponovne traumatizacije i pružanju potrebnih zdravstvenih usluga djetetu u suradnji sa zdravstvenim ustanovama. Sadržavao bi uvodnu napomenu koja bi upućivala na relevantne međunarodne standarde i dokumente koji se odnose na zaštitu djece od seksualnog zlostavljanja koje je Hrvatska usvojila u svoj pravni sustav, kao i na relevantne Barnahus standarde kvalitete. Potom bi slijedila identifikacija svih relevantnih stranaka sporazuma i njihovih nadležnosti, kao i identifikacija kaznenog postupka i njegovih pripadajućih dijelova u kojima bi se tražile usluga

Barnahusa. Nakon toga, Međuresorni bi se sporazum usredotočio na nacrt kodeksa ponašanja / načina suradnje između relevantnih dionika i njihove međusobne obveze. To bi također uključivalo odredbe koje predviđaju mogućnost preispitivanja i izmjene sporazuma. Međuresorni sporazum nadogradit će se na postojeće nacionalne podzakonske propise koji već reguliraju suradnju između relevantnih dionika koji se bave slučajevima seksualnog zlostavljanja djece. Najrelevantnija komparativna rješenja koja će poslužiti kao izvor inspiracije za hrvatski Barnahus model slovenski su, španjolski i irski dokumenti kojima se uređuje međuresorna suradnja.

8. Inicijalno predloženi vremenski okvir za pripremu Međuresornog sporazuma²

AKTIVNOST	KORACI	ROK
POČETNE KONZULTACIJE	Inicijalne konzultacije sa Savjetodavnom skupinom radi rasprave o nalazima Izvješća, utvrđivanja potreba stranaka Međuresornog sporazuma i njihovih prijedloga o njegovu sadržaju. Tijekom ovih konzultacija nacrt Mape puta osnivanja Dječje kuće mogao bi se raspraviti i sa Savjetodavnom skupinom kako bi se dobio njezin doprinos o najprikladnijem Barnahus modelu i načinu na koji nastaviti s provedbom jer je utvrđivanje ključnih kriterija za razvoj hrvatskog Barnahus modela jednako relevantno za Mapu puta i Međuresorni sporazum. <i>Predlaže se da inicijalne konzultacije budu održane uživo u Zagrebu uz mogućnost sudjelovanja putem interneta. U tom bi smislu nadležna tijela počela surađivati na ključnim aspektima hrvatskog Barnahus modela i od samog bi početka počela primjenjivati međuresorni pristup. To bi također motiviralo dionike da pronađu najbolju opciju za izvršavanje svojih odgovornosti unutar vlastitog portfelja.</i>	15. siječnja 2025.
PRIPREMA NACRTA	Prvi nacrt Međuresornog sporazuma.	16. siječnja – 3. veljače 2025.
	Povratne informacije stručnjaka, komentari Vijeća Europe i Ministarstva pravosuđa, javne uprave i digitalne transformacije.	3. – 14. veljače 2025.
	Drugi nacrt Međuresornog sporazuma nakon usklađivanja s dobivenim komentarima. Dostavljanje Savjetodavnoj skupini i EU-u.	15. veljače – 3. ožujka 2025.
	Komentari Savjetodavne skupine i EU-a.	4. – 11. ožujka 2025.
	Finalizacija nacrtu prema komentarima dobivenim od Savjetodavne skupine i EU-a te podnošenje Savjetodavnoj skupini na odobrenje.	11. – 18. ožujka 2025.
SLUŽBENA POTVRDA	Službena potvrda Savjetodavne skupine. <i>Predviđeno putem interneta.</i>	19. ožujka 2025.
SLUŽBENO POTPISIVANJE	Sudjelovanje na službenom potpisivanju Međuresornog sporazuma u Zagrebu.	Odrediti će se naknadno

² Ovaj je vremenski okvir definiran na samom početku procesa i stoga je donekle prilagođen potrebama i ciklusima konzultacija.

Sažetak inicijalnih konzultacija za izradu nacрта međuresornog sporazuma za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj

Između 20. i 29. siječnja 2025. održane su inicijalne konzultacije s dionicima relevantnim za pripremu Međuresornog sporazuma. U nastavku slijedi sažetak prikupljenih informacija.

Datum	20. – 29. siječnja 2025.
	Grupa 1 (20. siječnja 2025.)
Sudionici	- Alma Bernat, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, članica Savjetodavne skupine
	- Marijana Pavlič, Ministarstvo zdravstva, članica Savjetodavne skupine
	- Kristina Filipović, Ministarstvo unutarnjih poslova, članica Savjetodavne skupine
	- Momir Karin, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, član Savjetodavne skupine
	Grupa 2 (21. siječnja 2025.)
Sudionici	- Ileana Vinja i Melita Božičević Grbin, Vrhovni sud Republike Hrvatske, članice Savjetodavne skupine
	- Sanja Marković, Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, članica Savjetodavne skupine
	- Anita Lazarin, Pravosudna akademija, članica Savjetodavne skupine
	- Lea Čavić, Hrvatska odvjetnička komora, članica Savjetodavne skupine
	Grupa 3 (29. siječnja 2025.)
Sudionici	- Lana Petö Kujundžić, sutkinja za mladež, Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, članica Savjetodavne skupine
	- Kristina Knežević Červar, sutkinja za mladež Općinskog suda u Puli, konzultantica
Teme	- povratne informacije o Izvešću o postupcima i protokolima koji podupiru međuresorni sporazum između tijela Republike Hrvatske nadležnih za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj
	- početni prijedlozi o obliku i sadržaju Međuresornog sporazuma

Konzultacije s grupom 1 i grupom 2 provedene su putem interneta uz podršku Frederique Privat de Fortunie i Adele Methasani iz Odjela za dječja prava Vijeća Europe. Na ovim konzultacijama sudjelovala je i Edita Bodružić, predstavica Ministarstva pravosuđa, javne uprave i digitalne transformacije, glavnog nacionalnog partnera u Projektu. Konzultacije s Grupom 3 provedene su telefonskim putem.

Glavni zaključci

- Analiza dokumentacije: podržali svi sudionici, predložene manje tehničke izmjene.
- Ministarstvo unutarnjih poslova: istaknuto je da se dijete odvodi u zdravstvenu ustanovu na temelju prethodne procjene djeteta; ako dijete pokazuje loše mentalno i fizičko zdravstveno stanje, odmah se prati u zdravstvenu ustanovu; predloženo je da se policijskom intervjuu prida dokazna snaga (kao što se vidjelo u Finskoj tijekom studijskog posjeta) te imajući na umu da Ministarstvo unutarnjih poslova provodi prilagođene obuke o tome kako provoditi obavijesne razgovore u skladu s najboljim interesom djeteta.
- Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike: prijedlog za imenovanje kontakt osoba Barnahusa zaduženih za pružanje stručne podrške tijelima koja se bave seksualnim zlostavljanjem djece (npr. ako postoji dilema o tome kako postupiti ili u slučajevima

ozbiljnih prekršaja, specifičnih okolnosti itd.); prijedlog za uključivanje potrebe za edukacijama; naznačeni su i prijedlozi za uključivanje drugih vrsta nasilja nad djecom, iako bi se Međuresorni sporazum trebao usredotočiti na seksualno nasilje nad djecom jer je to ključni element Barnahus modela (nakon pilot razdoblja može se dodatno razmotriti potreba proširenja njegova opsega na drugu djecu kojoj su potrebne Barnahus usluge).

- Ministarstvo zdravstva: prijedlog pružanja medicinskih usluga u zdravstvenim ustanovama ili u Barnahusu prema potrebi, bez stalnog medicinskog osoblja u Barnahusu; edukacije o liječničkom pregledu djece dio su redovite specijalizacije ginekologa u Hrvatskoj; bit će potrebno osigurati dostupnost pedijataru i stručnjaka za mentalno zdravlje.
- Lana Petö Kujundžić: Barnahus edukacije trebale bi uključivati učinkovito postupanje u slučajevima mlađe djece i djece s teškoćama u razvoju zbog nedostatka potrebnog znanja stručnih suradnika o ispitivanju te skupine djece; treba donijeti odluke o prijedlogu Ministarstva unutarnjih poslova da se obavijesnom razgovoru pridoda dokazna snaga i o mjestu provođenja liječničkog pregleda (zdravstvene ustanove ili Barnahus); potrebno je osigurati dovoljan broj dječjih ginekologa i medicinsku opremu potrebnu za pregledavanje djece; naglasak treba staviti na to da se u Međuresornom sporazumu definira da policija dovodi dijete u Barnahus nakon prvog saznanja o zlostavljanju radi obavijesnog razgovora.
- Kristina Knežević Červar: predlaže se poseban naglasak na osiguravanje zaštite djece žrtava seksualnog zlostavljanja s invaliditetom i zdravstvenim poteškoćama.
- Prijedlozi o broju jedinica Barnahus: sudionici podržavaju prijedlog da se započne s pilot Barnahus jedinicom i prikupe naučene lekcije tijekom razdoblja ocjenjivanja; također predlažu predviđanje regionalne pokrivenosti jedinicama, posebno zbog potrebe za pokrivanjem djece iz ruralnih područja.

Zaključci

- Predložene tehničke promjene uvedene su u Izvješće kako bi se ono uskladilo s prijedlozima sudionika.
- Što se tiče glavnih izvora inspiracije za izradu Međuresornog sporazuma, koristit će se sljedeći dokumenti: primjenjiva slovenska Uredba, španjolski i irski nacrti sporazuma dostavljeni nakon intervjua održanih s predstavnicima tih država članica te primjenjivi nacionalni podzakonski akti navedeni u Izvješću.
- Oblik i sadržaj Međuresornog sporazuma predstavljat će izjavu o predanosti relevantnih dionika na visokoj razini za uspostavljanje Barnahusa u Hrvatskoj i bit će izrađen kao dokument opće prirode, a detalji će biti propisani u nacrtu posebnog zakona.
- Što se tiče stranaka Međuresornog sporazuma, bit će ponuđene mogućnosti ograničavanja sporazuma na one dionike koji se bave slučajevima seksualnog zlostavljanja djece u okviru kaznenog postupka ili proširenje opsega i na druge dionike (npr. pravobranitelj za djecu, sveučilišta itd.).
- Kada je riječ o vrstama kaznenih djela koja će se obrađivati u Barnahusu: predložit će se ograničavanje pilot projekta na ona koja se odnose na seksualno zlostavljanje djece s mogućnošću proširenja opsega na druga kaznena djela koja uključuju djecu u kasnijoj fazi.
- Razmotrit će se kako uključiti potrebu za kontakt osobom u Barnahusu koja bi bila nadležna za pružanje praktične stručne podrške tijelima u rješavanju slučajeva seksualnog zlostavljanja djece.
- Potreba da se osigura regionalna pokrivenost Barnahus jedinicama u Međuresornom sporazumu uzet će se u obzir i na odgovarajući način replicirati npr. s naznakom pilot projekta u Zagrebu i područnih jedinica.

- Od Ministarstva zdravstva zatražit će se pojašnjenje stajališta o mjestu pružanja zdravstvenih usluga djeci prilikom podnošenja prvog nacrt Međuresornog sporazuma.
- Pitanje pridavanja dokazne snage obavijesnom razgovoru također će biti naznačeno prilikom podnošenja prvog nacrt Međuresornog sporazuma.

Napomena: Nakon službenog podnošenja Izvješća o postupcima i protokolima koji podupiru međuresorni sporazum između tijela Republike Hrvatske nadležnih za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj i Sažetka inicijalnih konzultacija za izradu nacrt međuresornog sporazuma za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj pripremljen je prvi nacrt Međuresornog sporazuma kojim se regulira obveza relevantnih dionika za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj i dostavljen je Savjetodavnoj skupini na davanje komentara.

Članovi Savjetodavne skupine imali su priliku dati svoje prve povratne informacije na on-line sastanku u veljači 2025. Ističe se da su tijekom sastanka predstavnici pojedinih dionika (Vrhovni sud Republike Hrvatske, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske) izrazili svoju suzdržanost prema nazivu dokumenta (Međuresorni sporazum) imajući u vidu neovisnost pravosuđa. Istu su suzdržanost iznijeli i predstavnici Ureda pravobraniteljice za djecu tijekom kasnijih konzultacija održanih putem interneta.

Imajući to u vidu, odlučeno je promijeniti početni naslov „Međuresorni sporazum“ u „Memorandum o razumijevanju“ kako bi se dokument oblikovao kao simbol visoke predanosti dionika za poduzimanje potrebnih aktivnosti potkrijepljenih međuresornom i multidisciplinarnom suradnjom s ciljem uspostavljanja Barnahus modela u Hrvatskoj. Osim toga, donesena je odluka o proširenju opsega potpisnika prvotno predloženih u Izvješću o postupcima i protokolima koji podupiru međuresorni sporazum između tijela Republike Hrvatske nadležnih za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj. U skladu s unesenim izmjenama i komentarima Savjetodavne skupine, drugi nacrt pod nazivom „Memorandum o razumijevanju za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj“ dostavljen je članovima Savjetodavne skupine radi daljnjih komentara.

*Drugi nacrt Memoranduma o razumijevanju za
uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj*

**MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU
ZA USPOSTAVLJANJE BARNAHUS MODELA U HRVATSKOJ**

između

Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije

Ministarstva unutarnjih poslova

Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Ministarstva zdravstva

Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih

Vrhovnog suda Republike Hrvatske³

Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske

Pravobraniteljice za djecu

Ravnateljstva policije

Hrvatskog zavoda za socijalni rad

Pravosudne akademije

Akademije socijalne skrbi

Hrvatske odvjetničke komore⁴

Hrvatske psihološke komore

Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

³ čeka odobrenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske

⁴ čeka odobrenje Izvršnog odbora Hrvatske odvjetničke komore

Uvodna napomena

Ovaj Memorandum o razumijevanju predstavlja predanost ključnih dionika uspostavljanju Barnahus modela u Hrvatskoj, odražavajući zajedničku viziju, trajnu predanost i nepokolebljivu podršku osiguravanju multidisciplinarnog i međuresornog odgovora na seksualno nasilje nad djecom prilagođenog djetetu. Podržavajući Memorandum o razumijevanju, potpisnici ponovno potvrđuju svoju kolektivnu odlučnost da podržavaju najviše standarde u zaštiti dječjih prava, da unaprijede pravosuđe prilagođeno djeci i da njeguju društvo u kojem je svako dijete zaštićeno, saslušano i podržano s dostojanstvom i brigom.

Cilj je ovog Memoranduma o razumijevanju utvrditi temeljnu predanost potpisnika uspostavljanju Barnahus modela u Hrvatskoj, dok će se njegova puna realizacija osigurati uz namjenski posebni zakonski okvir koji će sveobuhvatno regulirati sve proceduralne, administrativne i operativne aspekte.

Memorandum o razumijevanju razvijen je u okviru zajedničkog projekta Europske unije i Vijeća Europe „*Uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj*“ koji sufinancira Europska unija iz Instrumenta za tehničku potporu te ga sufinancira i provodi Vijeće Europe u suradnji s Radnom skupinom za reforme i ulaganja Europske komisije (SG REFORM) i Ministarstvom pravosuđa, javne uprave i digitalne transformacije Republike Hrvatske kao glavnim korisnikom.

Tijekom konzultacija, stajalište nekoliko članova Savjetodavne skupine o istovremenom osnivanju svih Barnahus jedinica u Zagrebu i regijama uredno je zabilježeno. Međutim, na temelju dostupnih ljudskih i financijskih resursa, Ministarstvo pravosuđa, javne uprave i digitalne transformacije odabralo je postupan pristup s prvom pilot jedinicom u Zagrebu. Ovaj Memorandum o razumijevanju sastavljen na temelju tog pristupa. Unatoč tome, Ministarstvo pravosuđa, javne uprave i digitalne transformacije predano je što bržem uspostavljanju najmanje četiriju Barnahus jedinica.

PREAMBULA

Potpisnici ovog Memoranduma o razumijevanju:

- ponovno potvrđujući svoju snažnu predanost osiguravanju politike nulte tolerancije utemeljene na iskorjenjivanju svih oblika seksualnog nasilja nad djecom u skladu s ključnim međunarodnim dokumentima koje je Republika Hrvatska ugradila u svoj pravni poredak, posebno Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, Konvencijom Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (Lanzarote konvencija), Programom EU-a za prava djeteta i Strategijom EU-a o pravima djeteta, Strategijom Vijeća Europe za prava djeteta (2022. – 2027.), Smjernicama Odbora ministara Vijeća Europe o pravosuđu prilagođenom djeci, Direktivom 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije te Direktivom 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela,
- nadovezujući se na kontinuirane napore i važeći nacionalni zakonodavni, politički i institucionalni okvir koji je uspostavila Republika Hrvatska kako bi osigurala pravosuđe prilagođeno djeci te integrirani i sveobuhvatni sustav zaštite djece od seksualnog nasilja,
- ističući važnost uspostavljanja Barnahus modela u Hrvatskoj u skladu s Ključnim zajedničkim kriterijima za Barnahus i Europskim Barnahus standardima kvalitete koji predviđaju međuresorni i multidisciplinarni odgovor na seksualno nasilje nad djecom prilagođen djeci okupljanjem pod jednim krovom svih relevantnih dionika koji se bave slučajevima seksualnog nasilja nad djecom u okviru kaznenog postupka i postupaka vezanih za zaštitu djece od seksualnog nasilja, posebno radi osiguranja valjanog iskaza djeteta, pružanja potrebne psihosocijalne podrške i medicinske pomoći, sprječavanja ponovne traumatizacije i osiguravanja pravosuđa prilagođenog djeci,
- imajući na umu da je Barnahus model prepoznat kao primjer dobre prakse od strane Odbora stranaka Konvencije Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (Odbor Lanzarote) i u Preporuci Europske komisije o razvoju i jačanju integriranih sustava za zaštitu djece u najboljem interesu djeteta,
- ističući važnost postavljanja najboljeg interesa djeteta kao ključne vodilje svih aktivnosti vezanih za uspostavljanje i funkcioniranje Barnahus modela u Hrvatskoj te pružanja sveobuhvatnog odgovora djeci žrtvama ili svjedocima seksualnog nasilja u skladu s djetetovim specifičnim okolnostima, potrebama i ranjivostima,
- osiguravajući jednako postupanje prema svoj djeci u slučajevima seksualnog nasilja, posebno prema djeci koja se suočavaju s rizikom od nasilja ili diskriminacije, djeci u potrebi i djeci koja se nalaze u posebno nepovoljnom položaju,
- prepoznajući potrebu primjene pristupa usmjerenog na obitelj u uspostavljanju i funkcioniranju Barnahus modela u Hrvatskoj pružanjem podrške članovima obitelji koji nisu počinitelji kaznenih djela i jačanjem podrške djeci uz suradnju između nadležnih tijela i članova obitelji koji nisu počinitelji kaznenih djela,

- osiguravajući da se poštuju i ostvaruju prava djece na izražavanje svojih stavova i dobivanje pravodobnih informacija na način prilagođen djetetu prilikom postupanja u slučajeva seksualnog nasilja nad djecom,
- prepoznajući da koordinirano zajedničko djelovanje doprinosi sprječavanju, ranom prepoznavanju te pravodobnoj i učinkovitoj zaštiti djece od seksualnog nasilja, kao i osiguravanju inkluzivnog sustava zaštite usmjerenog na dijete,

izražavaju potporu uspostavljanju Barnahus modela u Hrvatskoj kao međuresornog i multidisciplinarnog pristupa u kaznenim postupcima i svim postupanjima koji obuhvaćaju zaštitu djece od seksualnog nasilja ugrađenih u zaštitu najboljeg interesa djeteta i pružanje sigurnog okružja djetetu okupljanjem svih relevantnih dionika pod jednim krovom kako bi pravodobno osigurali valjan djetetov iskaz i pružili djetetu psihosocijalnu i medicinsku podršku na način prilagođen djetetu i time pridonijeli prevenciji sekundarne viktimizacije i osiguravanju pravosuđa prilagođenog djeci.

I. ZNAČENJE IZRAZA

1. „Dijete“ je svaka osoba mlađa od 18 godina.
2. „Seksualno nasilje“ obuhvaća sve oblike seksualnog nasilja nad djecom na način kako su definirani odgovarajućim kaznenim djelima opisanim u glavi XVII važećeg Kaznenog zakona.
3. Međuresorna i multidisciplinarna suradnja obuhvaća suradnju u predmetima koji se odnose na kaznena djela koja uključuju seksualno nasilje nad djecom, dok će se potreba za proširenjem opsega na druge predmete koji uključuju zaštitu djece uzeti u obzir prilikom procjene uspostavljanja i funkcioniranja Barnahus modela u Hrvatskoj.
4. Međuresorna i multidisciplinarna suradnja obuhvaća suradnju u svim vrstama ispitivanja navoda o seksualnom nasilju, u kaznenim postupcima, uključujući prethodni postupak, raspravu i fazu nakon presude, kao i sve druge postupke za zaštitu djece od seksualnog nasilja.
5. Primarni korisnici usluga koje se pružaju u jedinicama uspostavljenim prema Barnahus modelu u Hrvatskoj bit će djeca žrtve ili svjedoci kaznenih djela koji obuhvaćaju seksualno nasilje nad djecom, dok će sekundarni korisnici biti njihovi članovi obitelji/skrbnici koji nisu počinitelji kaznenih djela.

II. KLJUČNI CILJEVI SURADNJE ZA USPOSTAVLJANJE BARNAHUS MODELA U HRVATSKOJ

Potpisnici su suglasni poduzeti sljedeće korake s ciljem:

1. osiguravanja da uspostavljanje i funkcioniranje Barnahus modela u Hrvatskoj bude ukorijenjeno u multidisciplinarnom i međuresornom pristupu koji okuplja stručnjake iz pravosuđa, tijela kaznenog progona, socijalne skrbi, zdravstvene skrbi, obrazovnih i drugih službi za rad za djecu i s djecom na način prilagođen djeci i pod jednim krovom s ciljem sprječavanja ponovne traumatizacije, osiguravanja dokaznog materijala i pružanja potrebne psihosocijalne podrške od prvog otkrivanja seksualnog nasilja te tijekom i nakon kaznenog postupka, u skladu s potrebama djeteta žrtve ili svjedoka i člana obitelji/skrbnika djeteta koji nije počinitelj kaznenog djela,
2. određivanja ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa nadležnim tijelom za uspostavljanje i nadzor funkcioniranja Barnahus modela u Hrvatskoj uz stručnu pomoć potpisnika ovog Memoranduma o razumijevanju i drugih relevantnih stručnjaka u području zaštite djece od seksualnog nasilja,
3. provođenja procjene postojećeg zakonodavnog okvira koji uređuje zaštitu djece od seksualnog nasilja u okviru svojih nadležnosti s ciljem:
 - utvrđivanja potrebe za izmjenama i dopunama zakona radi uspostavljanja i funkcioniranja Barnahus modela u Hrvatskoj,
 - odlučivanja o potrebi uvođenja posebnog zakonodavnog akta, koji bi djelovao kao *lex specialis*, a koji bi uređivao uspostavljanje i funkcioniranje Barnahus modela u Hrvatskoj te analize potrebe za provođenjem potrebnih zakonodavnih izmjena u tom pogledu kako bi se spriječile potencijalne neusklađenosti ili preklapanja sa zakonodavnim aktima kojima se uređuje zaštita djece od seksualnog nasilja koji su trenutačno na snazi,
4. provođenja analize troškova i izrade financijskog plana za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj,
5. osiguravanja administrativnih kapaciteta za uspostavljanje i funkcioniranje Barnahus modela u Hrvatskoj utvrđivanjem potreba za ljudskim potencijalima i analizom mogućnosti korištenja stručnjaka koji već rade na slučajevima seksualnog nasilja nad djecom,
6. provedbe infrastrukturnog planiranja kako bi se osigurali odgovarajući prostori za osnivanje Barnahus jedinica u okružju prilagođenom djeci, imajući u vidu važnost sprječavanja kontakta između djeteta i okrivljenika u svakom trenutku i uvažavajući specifične potrebe djeteta te osiguravanje potrebne opreme za pružanje Barnahus usluga,
7. doprinosa nacionalnoj i regionalnoj rasprostranjenosti i jednakoj dostupnosti Barnahus usluga utvrđivanjem potrebe za uspostavljanjem Barnahus jedinica u ključnim regijama (središnja Hrvatska, Slavonija, Istra, Dalmacija) u skladu s regionalnim potrebama, rasprostranjenošću seksualnog nasilja nad djecom i važnošću proširenja dosega do djece koja žive u ruralnim i udaljenim područjima,

8. uspostavljanja postupaka za međuresorno planiranje, upravljanje predmetima i reviziju u Barnahus jedinicama kako bi se osigurao koordinirani pristup u slučajevima seksualnog nasilja nad djecom,
9. osiguravanja mogućnosti pružanja zdravstvenih usluga u Barnahus jedinicama imajući u vidu važnost pravodobnog osiguravanja materijalnih dokaza na način prilagođen djetetu, osim ako hitne okolnosti ne zahtijevaju zdravstveni pregled i liječenje u zdravstvenoj ustanovi,
10. predviđanja jasnih postupaka za obradu i čuvanje osobnih podataka u Barnahus jedinicama,
11. osiguravanja da stručnjaci koji se bave slučajevima seksualnog nasilja nad djecom primaju obvezne, kontinuirane i prilagođene edukacije o tome kako učinkovito pružati usluge korisnicima Barnahusa u skladu s nacionalnim sustavom zaštite djece i primjenjivim međunarodnim standardima zaštite djece koje su utvrdili Ujedinjeni narodi, Vijeće Europe, Europska unija, Ključni zajednički kriteriji za Barnahus i Barnahus standardi kvalitete te da takve edukacije budu integrirane u primjenjivi nacionalni zakonodavni okvir,
12. predviđanja redovitog ocjenjivanja funkcioniranja Barnahus modela u Hrvatskoj,
13. osnivanja posebnog tijela čiji bi zadatak bio prikupljanje, objedinjavanje i analiza podataka vezanih uz seksualno zlostavljanje djece s ciljem prepoznavanja dobrih praksi i izazova te osiguravanja zakonodavnog, strateškog i institucionalnog razvoja Barnahus modela u Hrvatskoj utemeljenog na istraživanjima,
14. razvoja komunikacijske strategije za uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj za podizanje svijesti opće i stručne javnosti o štetnosti seksualnog nasilja nad djecom.

III. POSTUPAN PRISTUP U USPOSTAVLJANJU BARNAHUS MODELA U HRVATSKOJ

1. Imajući u vidu potrebu usklađivanja postojećeg nacionalnog zakonodavnog, strateškog i institucionalnog okvira s međunarodnim standardima koji reguliraju funkcioniranje Barnahus modela u Hrvatskoj te osiguravanja njegova održivog i učinkovitog funkcioniranja, uspostavljanje navedenog modela provodit će se u dvije operativne faze kako je opisano u nastavku.
2. Prva operativna faza (pilot faza) uključivat će pokretanje pilot Barnahus jedinice u Zagrebu, točnije, usvajanjem potrebne pravne osnove za njezino osnivanje i funkcioniranje, osiguravanjem potrebnog proračuna i administrativnih kapaciteta, odlučivanjem o tome koje će se Barnahus usluge u njoj pružati, odabirom i prilagodbom odgovarajućih prostora u skladu s Europskim Barnahus standardima kvalitete, predviđanjem trajanja pilot razdoblja te ocjenjivanjem utvrđenih izazova i naučenih lekcija.
3. Nadovezujući se na ključne nalaze dobivene tijekom pilot faze, provest će se druga operativna faza kako bi se dovršilo uspostavljanje Barnahus modela u Hrvatskoj u skladu s ranije navedenim ključnim ciljevima suradnje, određivanjem Barnahus jedinice u Zagrebu kao Barnahus središnjeg centra i uspostavljanjem dodatnih regionalnih jedinica u Slavoniji, Dalmaciji i Istri u skladu s utvrđenim potrebama.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

1. Svaki će potpisnik imenovati kontakt osobu zaduženu za pružanje stručnog znanja u okviru svoje nadležnosti pod nadzorom Ministarstva pravosuđa, javne uprave i digitalne transformacije u svrhu provedbe koraka i aktivnosti predviđenih ovim Memorandumom o razumijevanju.
2. Ovaj Memorandum o razumijevanju može se izmijeniti i dopuniti u bilo kojem trenutku međusobnim pisanim sporazumom potpisnika.
3. Ovaj Memorandum o razumijevanju stupa na snagu na dan potpisivanja.
4. Ovaj Memorandum o razumijevanju potpisuje se u XX () primjeraka, od kojih svaki potpisnik zadržava jedan primjerak.

Zagreb, XX XX 2025.

Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Ministar Damir Habijan Klasa: URBROJ:	Ministarstvo unutarnjih poslova Potpredsjednik Vlade i ministar unutarnjih poslova dr. sc. Davor Božinović Klasa: URBROJ:
Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike Ministar Marin Piletić Klasa: URBROJ:	Ministarstvo zdravstva Ministrica doc. dr. sc. Irena Hrštić, dr. med. Klasa: URBROJ:
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Ministar prof. dr. sc. Radovan Fuchs Klasa: URBROJ:	Vrhovni sud Republike Hrvatske Sutkinja ovlaštena za obavljanje poslova sudske uprave Gordana Jalšovečki Klasa: URBROJ:
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske Predsjednica Snježana Hrupek - Šabijan Klasa: URBROJ:	Pravobraniteljica za djecu Helena Pirnat Dragičević Klasa: URBROJ:

Ravnateljstvo policije Glavni ravnatelj policije Nikola Milina Klasa: URBROJ:	Hrvatski zavod za socijalni rad Ravnateljica Tatjana Štritof Klasa: URBROJ:
Pravosudna akademija Ravnateljica Kristina Bekavac Klasa: URBROJ:	Akademija socijalne skrbi Ravnateljica Marija Barilić Klasa: URBROJ:
Hrvatska odvjetnička komora Predsjednica Iva Markotić Bagarić Klasa: URBROJ:	Hrvatska psihološka komora Predsjednik Dejvid Zombori Klasa: URBROJ:
Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu Dekan Prof.dr.sc. Ivan Koprić Klasa: URBROJ:	